

DIRECTIVA 2005/36/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 7 septembrie 2005

privind recunoașterea calificărilor profesionale

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 40, articolul 47 alineatele (1) și (2) prima și a treia teză și articolul 55,

având în vedere propunerea Comisiei¹,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European²,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat³,

întrucât:

- (1) În temeiul articolului 3 alineatul (1) litera (c) din tratat, eliminarea, între statele membre, a obstacolelor din calea liberei circulații a persoanelor și serviciilor constituie unul dintre obiectivele Comunității. Pentru resortisanții statelor membre, acest lucru include, în special, dreptul de a exercita o profesie, ca lucrători salariați sau care desfășoară o activitate independentă, într-un alt stat membru decât cel în care și-au obținut calificările profesionale. În afară de aceasta, articolul 47 alineatul (1) din tratat prevede adoptarea unor directive care au ca obiect recunoașterea reciprocă a diplomelor, certificatelor și a altor calificări.
- (2) Ca urmare a Consiliului European de la Lisabona din 23 și 24 martie 2000, Comisia a adoptat o comunicare privind „O strategie pentru piața internă de servicii”, care urmărește, în special, ca libera prestare a serviciilor din cadrul Comunității să fie la fel de simplă ca și în cadrul unui stat membru individual. Ca urmare a comunicării Comisiei intitulată „Noi piețe ale forței de muncă europene deschise și accesibile tuturor”, Consiliul European de la Stockholm din 23 și 24 martie 2001 a invitat Comisia să prezinte Consiliului European din primăvara anului 2002 propuneri speciale pentru un regim mai uniform, mai transparent și mai flexibil de recunoaștere a calificărilor.
- (3) Garanția, conferită de prezenta directivă persoanelor care și-au obținut calificările profesionale într-un stat membru, de acces la aceeași profesie și de exercitare a aceleiași profesii într-un alt stat membru, cu aceleași drepturi ca și cetățenii respectivului stat membru, nu aduce atingere respectării de către profesionistul migrant a unor eventuale condiții de exercitare nediscriminatorii, impuse de statul membru în cauză, cu condiția ca respectivele condiții să fie justificate în mod obiectiv și proporționale.
- (4) Pentru a facilita libera prestare a serviciilor, trebuie prevăzute norme speciale în vederea extinderii posibilității de a exercita activități profesionale sub calificarea profesională originală. În cazul serviciilor societății informaționale furnizate la distanță, trebuie să se aplice, de asemenea, dispozițiile Directivei 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă⁴.
- (5) Ținând seama de diferitele regimuri puse în aplicare, pe de o parte, pentru prestarea de servicii transfrontaliere temporare și ocazionale și, pe de altă parte, pentru stabilire,

¹ JO C 181 E, 30.07.2002, p. 183.

² JO C 61, 14.3.2003, p. 67.

³ Avizul Parlamentului European din 11 februarie 2004 (JO C 97 E, 22.4.2004, p. 230), poziția comună a Consiliului din 21 decembrie 2004 (JO C 58 E, 8.3.2005, p. 1) și poziția Parlamentului European din 11 mai 2005 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Decizia Consiliului din 6 iunie 2005.

⁴ JO L 178, 17.7.2000, p. 1.

trebuie precizate criteriile de diferențiere dintre aceste două concepte în cazul circulației prestatorului de servicii pe teritoriul statului membru gazdă.

- (6) Promovarea prestării de servicii trebuie asigurată în contextul strictei respectări a sănătății și siguranței publice, precum și a protecției consumatorilor. De aceea, trebuie prevăzute dispoziții speciale pentru profesiunile reglementate cu implicații în sănătatea sau siguranța publică, care constau în prestarea unor servicii transfrontaliere temporare sau ocazionale.
- (7) Statele membre gazdă pot prevedea, după caz și în conformitate cu legislația comunitară, cerințe privind declarațiile. Aceste cerințe nu trebuie să impună sarcini disproporționate prestatorilor de servicii, nici să împiedice sau să diminueze atractivitatea liberei prestări de servicii. Necesitatea unor astfel de cerințe trebuie să facă obiectul unei examinări periodice pe baza progreselor realizate în punerea în practică a unui cadru comunitar de cooperare administrativă între statele membre.
- (8) Prestatorul de servicii trebuie să facă obiectul aplicării normelor disciplinare ale statului membru gazdă care au o legătură directă și specifică cu calificările profesionale, precum definirea profesiilor, sfera activităților acoperite sau rezervate unei profesii, utilizarea calificărilor și erorile profesionale grave care au o legătură directă și specifică cu protecția și siguranța consumatorilor.
- (9) Menținând, pentru libertatea de stabilire, principiile și garanțiile care evidențiază diversele sisteme de recunoaștere în vigoare, trebuie ameliorate normele în acest scop, pe baza experienței. În afară de aceasta, directivele pertinente au fost modificate în mai multe etape, iar reorganizarea acestora și raționalizarea dispozițiilor lor trebuie operate prin uniformizarea principiilor aplicabile. Prin urmare, trebuie înlocuite Directivele 89/48/CE¹ și 92/51/CEE² ale Consiliului, precum și Directiva 1999/42/CE³ a Parlamentului European și a Consiliului privind sistemul general de recunoaștere a calificărilor profesionale și Directivele 77/452/CEE⁴, 77/453/CEE⁵, 78/686/CEE⁶, 78/687/CEE⁷, 78/1026/CEE⁸, 78/1027/CEE⁹, 80/154/CEE¹⁰, 80/155/CEE¹¹, 85/384/CEE¹², 85/432/CEE¹³, 85/433/CEE¹⁴ și 85/433/CEE¹⁴ și 93/16/CEE¹⁵ ale Consiliului privind profesiile de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de veterinar, de moașă, de arhitect, de farmacist și de medic, regrupându-le într-un singur text.

---

¹ JO L 19, 24.1.1989, p. 16. Directivă, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2001/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 206, 31.7.2001, p. 1).

² JO L 209, 24.7.1992, p. 25. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Decizia 2004/108/CE a Comisiei (JO L 32, 5.2.2004, p. 15).

³ JO L 201, 31.7.1999, p. 77.

⁴ JO L 176, 15.7.1977, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 2003.

⁵ JO L 176, 15.7.1977, p. 8. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/19/CE.

⁶ JO L 233, 24.8.1978, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 2003.

⁷ JO L 233, 24.8.1978, p. 10. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 2003.

⁸ JO L 362, 23.12.1978, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/19/CE.

⁹ JO L 362, 23.12.1978, p. 7. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/19/CE.

¹⁰ JO L 33, 11.2.1980, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 2003.

¹¹ JO L 33, 11.2.1980, p. 8. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/19/CE.

¹² JO L 223, 21.8.1985, p. 15. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 2003.

¹³ JO L 253, 24.9.1985, p. 34. Directivă, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2001/19/CE.

¹⁴ JO L 253, 24.9.1985, p. 37. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 2003.

¹⁵ JO L 165, 7.7.1993, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).

- (10) Prezenta directivă nu aduce atingere posibilității statelor membre de a recunoaște, în conformitate cu propriile reglementări, calificările profesionale obținute în afara teritoriului Uniunii Europene de către resortisanți ai unei țări terțe. În oricare dintre cazuri, orice recunoaștere trebuie realizată prin respectarea condițiilor minime de formare profesională pentru anumite profesii.
- (11) În cazul profesiilor reglementate de sistemul general de recunoaștere a calificărilor, denumit în continuare „sistem general”, statele membre trebuie să își mențină dreptul de a stabili nivelul minim de calificare necesar pentru a garanta calitatea serviciilor prestate pe teritoriul lor. Cu toate acestea, în temeiul articolelor 10, 39 și 43 din tratat, nu trebuie să poată impune unui resortisant al unui stat membru să obțină calificări, pe care le stabilesc în mod general numai în ceea ce privește diplomele eliberate în cadrul sistemului național de învățământ, în cazul în care persoana în cauză a obținut deja toate sau o parte din aceste calificări într-un alt stat membru. În consecință, trebuie să se prevadă ca orice stat membru gazdă în care este reglementată o profesie să aibă obligația de a lua în considerare calificările obținute într-un alt stat membru și de a evalua dacă acestea corespund celor pe care le solicită. Cu toate acestea, sistemul general nu împiedică un stat membru să impună unei persoane care exercită o profesie în respectivul stat membru cerințe speciale motivate de punerea în aplicare a normelor profesionale justificate de interesul general. Acestea se referă, de exemplu, la organizarea profesiei, la standardele profesionale, inclusiv deontologice, la control și responsabilitate. În final, prezenta directivă nu urmărește să intervină în interesul legitim al statelor membre de a împiedica pe oricare dintre cetățenii săi să se sustragă în mod abuziv de la aplicarea dreptului național în materie de profesii.
- (12) Prezenta directivă are ca obiect recunoașterea de către statele membre a calificărilor profesionale obținute în alte state membre. Cu toate acestea, prezenta directivă nu are ca obiect recunoașterea de către statele membre a deciziilor de recunoaștere luate în temeiul prezentei directive de alte state membre. În consecință, o persoană care are calificări profesionale recunoscute în temeiul prezentei directive nu se poate folosi de o astfel de recunoaștere pentru a obține, în stat membru de origine, drepturi diferite de cele pe care i le conferă calificarea profesională pe care a obținut-o în respectivul stat membru, cu excepția cazului în care face dovada că a obținut calificări profesionale suplimentare în statul membru gazdă.
- (13) Pentru a stabili mecanismul de recunoaștere în sistemul general, este necesară regruparea pe diferite niveluri a diverselor sisteme naționale de educație și de formare profesională. Respectivele niveluri, care nu se stabilesc decât pentru funcționarea sistemului general, nu au nici un efect asupra structurilor naționale de educație și de formare profesională, nici asupra competenței statelor membre în domeniu.
- (14) Mecanismul de recunoaștere stabilit prin Directivele 89/48/CEE și 92/51/CEE rămâne neschimbat. În consecință titularul unei diplome care certifică încheierea unor studii postliceale cu o durată de minimum un an trebuie să fie autorizat să aibă acces la o profesie reglementată într-un stat membru în care acest acces este condiționat de obținerea unei diplome care certifică încheierea unor studii universitare sau superioare de o durată de patru ani, indiferent de nivelul diplomei necesare în statul membru gazdă. În mod contrar, în cazul în care accesul la o profesie reglementată depinde de încheierea cu succes a unor studii universitare sau superioare de o durată mai mare de patru ani, respectivul acces nu trebuie autorizat decât pentru titularii unei diplome care certifică încheierea unor studii universitare sau superioare de o durată de minimum trei ani.
- (15) În absența armonizării condițiilor minime de formare profesională pentru accesul la profesiile reglementate de sistemul general, trebuie ca statul membru gazdă să aibă posibilitatea de a impune o măsură de compensare. Respectiva măsură trebuie să fie proporțională și trebuie să țină seama, în special, de experiența profesională a solicitantului. Experiența arată că cerința unui test de aptitudini sau a unui stagiu de adaptare, în funcție de opțiunea migrantului, oferă garanții adecvate în ceea ce privește nivelul de calificare al acestuia, astfel încât orice derogare de la această opțiune trebuie justificată, în fiecare dintre cazuri, de o motivație imperioasă de interes general.
- (16) Pentru a favoriza libera circulație a profesioniștilor, asigurând totodată un nivel adecvat de calificare, diverse asociații și organizații profesionale sau statele membre trebuie să

poată propune platforme comune la nivel european. Prezenta directivă trebuie să țină seama de aceste inițiative, în anumite condiții, respectând competența statelor membre de a stabili calificările necesare pentru exercitarea unor profesii pe teritoriul lor și conținutul și organizarea sistemelor lor de educație și de formare profesională profesională, precum și dreptul comunitar, în special a dreptului comunitar privind concurența, și promovând totodată, în acest context, un caracter mai automat de recunoaștere în cadrul sistemului general. Asociațiile profesionale care sunt în măsură să prezinte platforme comune trebuie să fie reprezentative la nivel național și european. O platformă comună este un ansamblu de criterii care permit compensarea la maximum a diferențelor importante identificate între cerințele de formare profesională în cel puțin două treimi din statele membre, inclusiv în toate statele membre care reglementează respectiva profesie. Aceste criterii pot cuprinde, de exemplu, cerințe precum o formare profesională suplimentară, o perioadă de adaptare sub forma unui stagiu, un test de aptitudini, un nivel minim prevăzut de practică profesională sau o combinație între acestea.

- (17) Pentru a lua în considerare toate situațiile pentru care nu există încă nici o dispoziție privind recunoașterea calificărilor profesionale, sistemul general ar trebui extins la cazurile care nu sunt reglementate de un sistem specific, fie pentru că profesia în cauză nu face obiectul unuia dintre aceste sisteme, fie pentru că, deși profesia face obiectului unui sistem specific, solicitantul nu îndeplinește, dintr-un motiv special și excepțional, condițiile necesare pentru a beneficia de respectivul sistem.
- (18) Trebuie simplificate normele care permit accesul la un anumit număr de activități industriale, comerciale și artizanale în statele membre în care aceste profesii sunt reglementate, în măsura în care respectivele activități au fost desfășurate în decursul unei perioade rezonabile și suficient de recente într-un alt stat membru, menținând totodată, pentru aceste activități, un sistem de recunoaștere automată bazat pe experiența profesională.
- (19) Libera circulație și recunoașterea reciprocă a calificărilor de medic, de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de veterinar, de moașă, de farmacist și de arhitect trebuie să se bazeze pe principiul fundamental al recunoașterii automate a calificărilor pe baza coordonării condițiilor minime de formare profesională. În afară de aceasta, accesul în statele membre la profesiile de medic, de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de veterinar, de moașă și de farmacist trebuie condiționat de necesitatea deținerii unei calificări determinate, care reprezintă garanția că persoana în cauză a urmat studii care îndeplinesc condițiile minime stabilite.
- (20) Pentru a ține seama de caracteristicile sistemului de calificare a medicilor și dentiștilor și de acquis-ul comunitar corespunzător în domeniul recunoașterii reciproce, se justifică menținerea, pentru toate specializările recunoscute la data adoptării prezentei directive, a principiului recunoașterii automate a specializărilor medicale sau dentare comune cel puțin pentru două state membre. În schimb, pentru simplificarea sistemului, extinderea recunoașterii automate la noi specializări medicale după data intrării în vigoare a prezentei directive trebuie să se limiteze la specializările comune cel puțin pentru două cincimi din statele membre. În afară de aceasta, prezenta directivă nu împiedică statele membre să convină, în ceea ce privește anumite specializări medicale și dentare care le sunt comune, dar care nu fac obiectul unei recunoașteri automate în sensul prezentei directive, asupra recunoașterii automate în conformitate cu propriile norme.
- (21) Recunoașterea automată a calificărilor oficiale de medic cu studii de bază nu trebuie să aducă atingere competenței statelor membre de a asocia sau nu aceste calificări unor activități profesionale.
- (22) Toate statele membre trebuie să recunoască profesia de practician stomatolog ca profesie independentă și distinctă de cea de medic, specializat sau nu în odontostomatologie. Statele membre trebuie să se asigure că studiile practicianului stomatolog îi conferă competențele necesare pentru toate activitățile de prevenire, diagnostic și tratament privind anomaliile și bolile dinților, gurii, maxilarelor și țesuturilor conexe. Activitatea profesională de practician stomatolog trebuie desfășurată de către titularii unei calificări de practician stomatolog prevăzute în prezenta directivă.

- (23) Nu a părut necesară impunerea unei metode standardizate de formare profesională a moaşelor în toate statele membre. Din contră, trebuie ca statelor membre să li se lase un maximum de libertate în organizarea învăţământului lor.
- (24) În scopul simplificării, trebuie să se facă o trimitere la noţiunea de „farmacist” pentru a delimita domeniul de aplicare a dispoziţiilor privind recunoaşterea automată a calificărilor, fără să se aducă atingere caracteristicilor speciale ale reglementărilor naţionale care reglementează aceste activităţi.
- (25) Titularii de calificări de farmacist sunt specialişti în domeniul medicamentelor şi, prin urmare, trebuie să aibă acces, în principiu, în toate statele membre, la o gamă minimală de activităţi în acest domeniu. Definind această gamă minimală, prezenta directivă, pe de o parte, nu trebuie să aibă ca efect limitarea activităţilor accesibile farmaciştilor în statele membre, în special în ceea ce priveşte analizele de biologie medicală, şi, pe de altă parte, nu trebuie să creeze un monopol pentru respectivii profesionişti, acest lucru fiind în continuare de competenţa statelor membre. Dispoziţiile prezentei directive nu aduc atingere posibilităţii statelor membre de a solicita condiţii de formare profesională suplimentară pentru a avea acces la activităţi neincluse în gama minimală de activităţi coordonată. Prin urmare, statul membru gazdă care solicită astfel de condiţii trebuie să le poată impune resortisanţilor titulari de calificări care fac obiectul unei recunoaşteri automate în sensul prezentei directive.
- (26) Prezenta directivă nu asigură coordonarea tuturor condiţiilor de acces la activităţile din domeniul farmaceutic şi desfăşurarea respectivelor activităţi. În special, repartizarea geografică a farmaciilor şi monopolul de distribuţie a medicamentelor trebuie să fie în continuare de competenţa statelor membre. Prezenta directivă nu aduce atingere actelor cu putere de lege şi actelor administrative ale statelor membre care interzic societăţilor desfăşurarea anumitor activităţi de farmacist sau supun desfăşurarea activităţilor respective la anumite condiţii.
- (27) Creaţia arhitecturală, calitatea construcţiilor, încadrarea lor armonioasă în mediul înconjurător, respectarea peisajelor naturale şi urbane, precum şi a patrimoniului public şi privat sunt de interes public. Prin urmare, recunoaşterea reciprocă a calificărilor trebuie să se bazeze pe criterii calitative şi cantitative care să garanteze că titularii de calificări recunoscute sunt în măsură să înţeleagă şi să traducă nevoile indivizilor, grupurilor sociale şi colectivităţilor în materie de amenajare a spaţiului, de concepere, de organizare şi de realizare a construcţiilor, de conservare şi de punere în valoare a patrimoniului arhitectural, precum şi de protecţie a echilibrului natural.
- (28) Reglementările naţionale în domeniul arhitecturii şi al accesului şi desfăşurării de activităţi profesionale de arhitect implică un domeniu foarte variat. În majoritatea statelor membre, activităţile din domeniul arhitecturii sunt desfăşurate, în drept sau în fapt, de persoane care deţin titlul de arhitect singur sau însoţit de un alt titlu, fără ca respectivele persoane să monopolizeze desfăşurarea unor astfel de activităţi, cu excepţia cazului în care există dispoziţii legislative contrare. Aceste activităţi sau unele dintre ele pot fi desfăşurate, de asemenea, de ingineri cu o formare profesională specială în domeniul construcţiilor sau al artei construcţiilor. În scopul simplificării prezentei directive, trebuie să se facă trimitere la noţiunea de „arhitect”, pentru a delimita domeniul de aplicare a dispoziţiilor privind recunoaşterea automată a calificărilor în domeniul arhitecturii, fără să se aducă atingere caracteristicilor speciale ale reglementărilor naţionale care reglementează aceste activităţi.
- (29) În cazul în care o organizaţie sau o asociaţie profesională la nivel naţional şi european pentru o profesiune reglementată depune o cerere motivată de dispoziţii speciale pentru recunoaşterea calificărilor pe baza coordonării condiţiilor minime de formare profesională, Comisia evaluează dacă trebuie adoptată o propunere de modificare a prezentei directive.
- (30) Pentru a garanta eficienţa sistemului de recunoaştere a calificărilor profesionale, trebuie stabilite formalităţi şi norme de procedură uniforme pentru punerea sa în aplicare, precum şi anumite modalităţi de exercitare a profesiei.

- (31) Deoarece colaborarea dintre statele membre, precum și între statele membre și Comisie poate facilita punerea în aplicare a prezentei directive și respectarea obligațiilor care decurg din aceasta, trebuie organizate mijloacele de colaborare.
- (32) Crearea, la nivel european, a cardurilor profesionale de către asociații sau organizații profesionale ar putea facilita mobilitatea profesioniștilor, în special prin accelerarea schimbului de informații între statul membru gazdă și statul membru de origine. Astfel de carduri profesionale trebuie să permită supravegherea carierei profesioniștilor care se stabilesc în diverse state membre. Cardurile ar putea, respectând pe deplin dispozițiile privind protecția datelor cu caracter personale, să conțină informații privind calificările profesionale ale titularului (universitatea sau școala frecventată, calificările obținute, experiența profesională), domiciliul legal, sancțiunile impuse în cadrul profesiei sale, precum și detalii privind autoritatea competentă.
- (33) Crearea unei rețele de puncte de contact responsabile cu furnizarea de informații și sprijinirea cetățenilor statelor membre va face posibilă garantarea transparenței sistemului de recunoaștere. Aceste puncte de contact vor furniza oricărui cetățean care depune o cerere, precum și Comisiei, toate informațiile și adresele referitoare la procedura de recunoaștere. Desemnarea, de către fiecare stat membru, a unui punct de contact unic în această rețea nu aduce atingere organizării competențelor la nivel național. În special, nu împiedică desemnarea mai multor birouri naționale, punctul de contact desemnat în cadrul rețelei menționate anterior având responsabilitatea de a asigura coordonarea cu celelalte birouri și de a furniza cetățeanului, după caz, informații detaliate privind birourile competente în cauză.
- (34) Gestionarea diferitelor sisteme de recunoaștere instituite prin directivele sectoriale și sistemul general s-a dovedit a fi dificilă și complexă. Prin urmare, trebuie simplificată gestionarea și actualizarea prezentei directive pentru a ține seama de progresele științifice și tehnice, în special în cazul în care condițiile minime de formare profesională sunt coordonate în vederea recunoașterii automate a calificărilor. În acest scop trebuie instituit un comitet unic de recunoaștere a calificărilor profesionale și trebuie asigurată implicarea adecvată a reprezentanților organizațiilor profesionale și la nivel european.
- (35) Trebuie adoptate măsurile necesare punerii în aplicare a prezentei directive în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a modalităților de exercitare a competențelor de execuție conferite Comisiei¹.
- (36) Elaborarea de către statele membre a unui raport periodic privind punerea în aplicare a prezentei directive, care să cuprindă date statistice, va permite stabilirea impactului sistemului de recunoaștere al calificărilor profesionale.
- (37) Trebuie prevăzută o procedură corespunzătoare de adoptare a unor măsuri temporare, în cazul în care aplicarea unei dispoziții ale prezentei directive ridică dificultăți majore într-un stat membru.
- (38) Dispozițiile prezentei directive nu afectează competența statelor membre în ceea ce privește organizarea sistemului național de securitate socială și stabilirea activităților care trebuie exercitate în cadrul respectivului sistem.
- (39) Ținând seama de rapiditatea evoluției tehnicii și a progresului științific, educația pe toată durata vieții prezintă o importanță deosebită pentru un mare număr de profesii. În acest context, statele membre le revine responsabilitatea de a stabili modalitățile conform cărora, ca urmare a unei formări continue adecvate, profesioniștii vor fi la curent cu progresele tehnice și științifice.
- (40) Ținând seama de faptul că obiectivele prezentei directive, și anume raționalizarea, simplificarea și ameliorarea normelor de recunoaștere a calificărilor profesionale, nu pot fi realizate în mod suficient de statele membre și, prin urmare, se pot realiza mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate lua măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității consacrat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum

---

¹ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

este enunțat la respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.

- (41) Prezenta directivă nu aduce atingere punerii în aplicare a articolului 39 alineatul (4) și articolului 45 din tratat, în special în ceea ce privește notarii.
- (42) Prezenta directivă se aplică, în ceea ce privește dreptul de stabilire și prestarea serviciilor, fără să aducă atingere altor dispoziții legale specifice privind recunoașterea calificărilor profesionale, precum cele existente în sectorul transporturilor, al intermediarilor în asigurări și al auditorilor financiari. Prezenta directivă nu afectează punerea în aplicare a Directivei 77/249/CEE a Consiliului din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a liberei prestări de servicii de către avocați¹ și a Directivei 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea². Recunoașterea calificărilor profesionale a avocaților în sensul stabilirii imediate sub titlul profesional al statului membru gazdă trebuie reglementată de prezenta directivă.
- (43) În măsura în care sunt reglementate, prezenta directivă are ca obiect, de asemenea, profesiile liberale, și anume, în sensul prezentei directive, orice profesie exercitată pe baza unor calificări profesionale corespunzătoare, cu titlu personal, sub propria responsabilitate și independentă din punct de vedere profesional, oferind servicii intelectuale și conceptuale în interesul clientului și al publicului. Exercițarea profesiei poate fi supusă, în statele membre, în conformitate cu tratatul, unor obligații legale specifice, bazate pe legislația națională și reglementările stabilite, în mod autonom, în acest cadru, de către organismul profesional reprezentativ competent, care garantează și ameliorează gradul de profesionalism, calitatea serviciilor și confidențialitatea relațiilor cu clientul.
- (44) Prezenta directivă nu aduce atingere măsurilor necesare în vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție a sănătății și a consumatorilor,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

Prezenta directivă stabilește normele conform cărora un stat membru care condiționează accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia, pe teritoriul său, de deținerea unor calificări profesionale determinate (denumit în continuare „stat membru gazdă”) recunoaște, pentru accesul la această profesie și exercitarea acesteia, calificările profesionale obținute în unul sau mai multe dintre celelalte state membre [denumit(e) în continuare „stat membru de origine”) și care permit titularului respectivelor calificări de a exercita aceeași profesie în respectivul sau respectivele state membre.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

(1) Prezenta directivă se aplică oricărui resortisant al unui stat membru, inclusiv membrilor profesiunilor liberale, care doresc să exercite o profesie reglementată într-un stat membru, altul decât cel în care și-a obținut calificările profesionale, fie cu titlu independent, fie cu titlu salariat.

---

¹ JO L 78, 26.3.1977, p. 17. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată de Actul de aderare din 2003.

² JO L 77, 14.3.1998, p. 36. Directivă, astfel cum a fost modificată de Actul de aderare din 2003.

(2) Fiecare stat membru poate permite, pe teritoriul său, în conformitate cu reglementările sale, exercitarea unei profesii reglementate în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (a) resortisanților statelor membre, titulari ai unor calificări profesionale care nu u fost obținute într-un stat membru. În ceea ce privește profesiile reglementate la titlul III capitolul III, această primă recunoaștere se realizează prin respectarea condițiilor minime de formare profesională prevăzute la respectivele capitole.

(3) În cazul în care, pentru o anumită profesie reglementată, sunt prevăzute alte dispoziții specifice referitoare în mod direct la recunoașterea calificărilor profesionale într-un instrument distinct al dreptului comunitar, dispozițiile corespondente ale prezentei directive nu se aplică.

Articolul 3

Definiții

- (1) În sensul prezentei directive, prin următoarele se înțelege:
- (a) „profesie reglementată”: o activitate sau un ansamblu de activități profesionale al căror acces, exercitare sau una dintre modalitățile de exercitare este condiționată, direct sau indirect, în temeiul unor acte cu putere de lege și acte administrative, de deținerea unor calificări profesionale determinate; utilizarea unui titlu profesional limitată prin acte cu putere de lege și acte administrative la deținătorii unei anumite calificări profesionale constituie în special o modalitate de exercitare. În cazul în care prima teză nu se aplică, o profesiune menționată la alineatul (2) este considerată profesiune reglementată;
  - (b) „calificări profesionale”: calificările atestate printr-un titlu de calificare, un atestat de competențe prevăzut la articolul 11 litera (a) punctul (i) și/sau experiență profesională;
  - (c) „titlu de calificare”: diplomele, certificatele și alte titluri eliberate de o autoritate a unui stat membru desemnată în temeiul actelor cu putere de lege și actelor administrative ale respectivului stat membru și care certifică încheierea cu succes a unei formări profesionale în special în Comunitate. În cazul în care prima teză nu se aplică, un titlu menționat la alineatul (3) este considerat titlu de calificare;
  - (d) „autoritate competentă”: orice autoritate sau instanță autorizată în mod special de un stat membru să elibereze sau să primească titluri de calificare sau alte documente sau informații, precum și să primească cereri și să ia decizii, prevăzute în prezenta directivă;
  - (e) „educație și formare profesională reglementată”: o formare oricare formare profesională care urmărește în special exercitarea unei anumite profesii și care constă într-un ciclu de studii completat, după caz, de o formare profesională, un stagiu profesional sau o practică profesională.

Structura și nivelul formării profesionale, ale stagiului profesional sau ale practicii profesionale sunt stabilite prin actele cu putere de lege și actele administrative ale statului membru în cauză sau sunt monitorizate sau aprobate de autoritatea desemnată în acest scop;
  - (f) „experiență profesională”: exercitarea efectivă și legală a respectivei profesii într-un stat membru;
  - (g) „stagiul de adaptare”: exercitarea unei profesii reglementate în statul membru gazdă, sub responsabilitatea unui membru calificat în profesia respectivă și însoțită eventual de o formare profesională suplimentară. Stagiul face obiectul unei evaluări. Condițiile stagiului, precum și evaluarea acestuia sunt stabilite de autoritatea competentă a statului membru gazdă.

Statutul de care stagiul beneficiază în statul membru gazdă, în special în ceea ce privește dreptul de ședere, precum și în ceea ce privește obligațiile, drepturile și avantajele sociale, indemnizațiile și remunerațiile, este stabilit de autoritățile

competente din respectivul stat membru în conformitate cu dreptul comunitar aplicabil.

- (h) „probă de aptitudini”: o probă care se referă exclusiv la cunoștințele profesionale ale solicitantului și care este concepută de autoritățile competente ale statului membru gazdă, cu scopul aprecierii aptitudinii solicitantului de a exercita profesia reglementată în acel stat membru. Pentru a permite realizarea acestei probe, autoritățile competente întocmesc o listă de materii care, pe baza unei comparații între formarea profesională cerută în statul membru respectiv și cea de care dispune solicitantul, nu sunt atestate diploma sau de titlul sau titlurile de formare pe care îl prezintă solicitantul.

Proba de aptitudini trebuie să țină seama de faptul că solicitantul are o calificare profesională recunoscută în statul membru de origine sau de proveniență. Aceasta privește materii selectate dintre cele cuprinse în listă și a căror cunoaștere constituie o condiție esențială pentru exercitarea profesiei în statul membru gazdă. Proba de aptitudini poate include totodată și cunoștințe de deontologie care se aplică activităților respective în statul membru gazdă.

Modalitățile probei de aptitudini, precum și statutul de care beneficiază, în statul membru gazdă, solicitantul care dorește să se pregătească pentru proba de aptitudini în acel stat sunt stabilite de autoritățile competente ale respectivului stat membru;

- (i) „director al unei întreprinderi”: orice persoană care a exercitat, într-o întreprindere din domeniul profesional în cauză:
- (i) fie funcția de director al unei întreprinderi sau al unei sucursale;
  - (ii) fie funcția de adjunct al proprietarului sau al directorului unei întreprinderi, în cazul în care această funcție implică o responsabilitate corespunzătoare celei a proprietarului sau a directorului reprezentat;
  - (iii) fie funcția de cadru superior cu sarcini de natură comercială și/sau tehnică și responsabil pentru unul sau mai multe servicii ale întreprinderii.

(2) O profesie exercitată de membrii unei asociații sau ai unei organizații menționate în anexa I este considerată profesie reglementată.

Asociațiile sau organizațiile menționate la primul paragraf au ca obiect, în special, promovarea și menținerea unui nivel ridicat în domeniul profesional în cauză. În acest scop, beneficiază de o recunoaștere sub o anumită formă din partea unui stat membru și atribuie membrilor lor un titlu de calificare, asigură respectarea deontologiei pe care o stabilesc de către membrii și le conferă dreptul de a utiliza un titlu, o abreviere sau un statut corespunzătoare respectivei calificări.

De fiecare dată când recunoaște o asociație sau o organizație menționată la primul paragraf, statul membru informează în acest sens Comisia, care publică o comunicare adecvată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(3) Se consideră titlu de calificare orice titlu de calificare eliberat într-o țară terță după ce titularul său are o experiență profesională în profesia în cauză de trei ani pe teritoriul statului membru care a recunoscut respectivul titlu de calificare în conformitate cu articolul 2 alineatul (2), certificată de respectivul stat membru.

Articolul 4

Efectele recunoașterii

(1) Recunoașterea calificărilor profesionale de către statul membru gazdă permite beneficiarului să aibă acces, în respectivul stat membru, la aceeași profesie ca cea pentru care este calificat în statul membru de origine și să o exercite în aceleași condiții ca și cetățenii din respectivul stat membru.

(2) În sensul prezentei directive, profesia pe care solicitantul dorește să o exercite în statul membru gazdă este aceeași cu cea pentru care este calificat în statul membru de origine în cazul în care activitățile acoperite sunt comparabile.

TITLUL II

LIBERA PRESTARE A SERVICIILOR

Articolul 5

Principiul liberei prestări a serviciilor

(1) Fără să aducă atingere dispozițiilor speciale ale dreptului comunitar, nici articolelor 6 și 7 din prezenta directivă, statele membre nu pot restrânge, din motive legate de calificările profesionale, libera prestare a serviciilor într-un alt stat membru:

- (a) în cazul în care prestatorul s-a stabilit în mod legal într-un stat membru pentru a exercita aceeași profesie (denumit în continuare „stat membru de stabilire”) și
- (b) în cazul deplasării prestatorului, în cazul în care a exercitat această profesie în statul membru de stabilire pe o perioadă de cel puțin doi ani în decursul ultimilor zece ani anteriori prestării, în cazul în care profesia nu este reglementată. Condiția de exercitare a profesiei pe o perioadă de cel puțin doi ani nu se aplică în cazul în care fie profesiunea, fie educația sau formarea profesională sunt reglementate.

(2) Dispozițiile prezentului titlu se aplică exclusiv în cazul în care prestatorul se deplasează spre teritoriul statului membru gazdă pentru a exercita, în mod temporar și ocazional, profesia menționată la alineatul (1).

Caracterul temporar și ocazional al prestării se estimează de la caz la caz, în special în funcție de durata prestării, de frecvența, de periodicitatea și de continuitate sa.

(3) În cazul în care se deplasează, un prestator respectă normele de conduită cu caracter profesional, de reglementare sau administrativ direct legate de calificările profesionale, precum definiția profesiei, utilizarea titlurilor și erorile profesionale grave care au o legătură directă și specifică cu protecția și siguranța consumatorilor, precum și dispozițiile disciplinare aplicabile în statul membru gazdă profesioniștilor care exercită aceeași profesie.

Articolul 6

Scutiri

În conformitate cu articolul 5 alineatul (1), statul membru gazdă scutește prestatorii de servicii stabiliți într-un alt stat membru de cerințele impuse profesioniștilor stabiliți pe teritoriul său în ceea ce privește:

- (a) autorizarea de către o organizație profesională sau un organism profesional, înregistrarea sau afilierea în cadrul acestora. Pentru a facilita punerea în aplicare a dispozițiilor disciplinare în vigoare pe teritoriul lor, în conformitate cu articolul 5 alineatul (3), statele membre pot prevedea fie o înscriere temporară automată, fie o afiliere *pro forma* la o astfel de organizație sau la un astfel de organism profesional, cu condiția să nu întârzie sau să complice în nici un fel prestarea serviciilor, nici să atragă cheltuieli suplimentare pentru prestatorul de servicii. O copie a declarației și, după caz, a reînnoirii menționate la articolul 7 alineatul (1), însoțite, pentru profesiile care au implicații în materie de sănătate sau de siguranță publică prevăzute la articolul 7 alineatul (4) sau care beneficiază de o recunoaștere automată în temeiul titlului III capitolului III, de o copie a documentelor prevăzute la articolul 7 alineatul (2), sunt trimise de către autoritatea competentă organizației sau organismului profesional pertinent și constituie o înscriere temporară automată sau o afiliere *pro forma* în acest sens;
- (b) înscrierea pe lângă un organism de securitate socială de drept public, în scopul reglării, cu un asigurator, a conturilor aferente activităților exercitate în beneficiul persoanelor asigurate.

Cu toate acestea, prestatorul de servicii informează organismul menționat la litera (b), în prealabil sau, în cazuri de urgență, ulterior, cu privire la serviciile pe care le-a prestat.

Articolul 7

Declarație prealabilă în caz de deplasare a prestatorului de servicii

(1) Statele membre pot solicita ca, în cazul în care prestatorul se deplasează pentru prima dată dintr-un stat membru în altul pentru a furniza servicii, informează în acest sens, în prealabil, autoritatea competentă a statului membru gazdă, printr-o declarație scrisă care cuprinde informațiile privind acoperirea asigurării sau alte mijloace de protecție personală sau colectivă privind responsabilitatea profesională. Respectiva declarație se reînnoiește o dată pe an în cazul în care prestatorul estimează că va furniza servicii, în mod temporar sau ocazional, în respectivul stat membru, în decursul anului în cauză. Prestatorul poate trimite această declarație prin orice mijloace.

(2) În afară de aceasta, pentru prima prestare de servicii sau în cazul unei schimbări materiale privind situația stabilită în documente, statele membre pot solicita ca declarația să fie însoțită de următoarele documente:

- (a) o probă a cetățeniei prestatorului;
- (b) o adeverință care să certifice că titularul este stabilit legal într-un stat membru pentru a exercita activitățile în cauză și că nu îi este interzisă practicarea, chiar și temporar, la momentul eliberării atestatului;
- (c) o probă a calificărilor profesionale;
- (d) în ceea ce privește cazurile prevăzute la articolul 5 alineatul (1) litera (b), orice tip de probă că prestatorul a exercitat activitățile în cauză pe o perioadă de cel puțin doi ani în decursul ultimilor zece ani;
- (e) în ceea ce privește profesiile în domeniul securității, în cazul în care statul membru solicită acest lucru de la resortisanții săi, proba inexistenței unor condamnări penale.

(3) Prestarea serviciilor se realizează sub titlul profesional al statului membru de stabilire, în cazul în care există un astfel de titlu în respectivul stat membru pentru activitatea profesională în cauză. Acest titlu este indicat în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru de stabilire, astfel încât să se evite orice confuzie cu titlul profesional al statului membru gazdă. În cazul în care respectivul titlu profesional nu există în statul membru de stabilire, prestatorul menționează calificarea sa profesională în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale respectivului stat membru. Prin derogare, în cazul serviciilor prevăzute la titlul III capitolul III, prestarea serviciilor se realizează sub titlul profesional al statului membru gazdă.

(4) Pentru prima prestare de servicii, în cazul profesiilor reglementate cu implicații în materie de sănătate sau de siguranță publică și care nu beneficiază de o recunoaștere automată în temeiul titlului III capitolul III, autoritatea competentă a statului membru gazdă poate realiza o verificare a calificărilor profesionale ale prestatorului înainte de prima prestare de servicii. O astfel de verificare prealabilă nu este posibilă decât în cazul în care obiectivul său este să evite daunele grave pentru sănătatea sau siguranța beneficiarului serviciului, ca urmare a lipsei de calificare profesională a prestatorului, și cu condiția să nu depășească ceea ce este necesar în acest scop.

În termen de maximum o lună de la data primirii declarației și a documentelor anexate, autoritatea competentă depune toate eforturile posibile pentru a informa prestatorul fie cu privire la decizia de a nu controla calificările, fie cu privire la rezultatul verificării. În cazul întâmpinării unor dificultăți care ar putea conduce la o întârziere, autoritatea competentă informează prestatorul, înainte de sfârșitul primei luni, cu privire la motivele întârzierii, precum și la timpul necesar pentru a ajunge la o decizie, care trebuie luată înainte de sfârșitul celei de-a doua luni de la data primirii informațiilor suplimentare.

În cazul unei diferențe importante între calificările profesionale ale prestatorului și formarea cerută în statul membru gazdă, în măsura în care această diferență este de natură să afecteze în mod negativ sănătatea sau siguranța publică, statul membru gazdă oferă prestatorului posibilitatea de a demonstra că a obținut cunoștințele și competențele lipsă, în special printr-o probă de aptitudini. În oricare dintre cazuri, prestarea serviciilor trebuie să fie posibilă în termen de o lună de la data deciziei luate în temeiul paragrafului anterior.

În lipsa unei reacții din partea autorității competente în termenele stabilite la paragrafele anterioare, serviciile pot fi prestate.

În cazul în care calificările au fost verificate în temeiul prezentului alineat, serviciile sunt prestate sub titlul profesional al statului membru gazdă.

Articolul 8

Cooperare administrativă

(1) Autoritățile competente ale statului membru gazdă pot solicita autorităților competente ale statului membru de stabilire, pentru fiecare prestare de servicii, orice informații pertinente privind legalitatea stabilirii și buna conduită a prestatorului, precum și absența unor sancțiuni disciplinare sau penale cu caracter profesional. Autoritățile competente ale statului membru de stabilire comunică respectivele informații în conformitate cu articolul 56.

(2) Autoritățile competente asigură schimbul de informații necesare pentru ca plângerea unui destinatar al unui serviciu împotriva unui prestator de servicii să fie tratată în mod corect. Destinatarul este informat cu privire la soluționarea plângerii.

Articolul 9

Informarea destinatarilor serviciului

În cazul în care prestarea se realizează sub titlul profesional al statului membru de stabilire sau sub calificarea prestatorului de servicii, în plus față de alte cerințe în materie de informare prevăzute de dreptul comunitar, autoritățile competente ale statului membru gazdă pot solicita prestatorului să furnizeze destinatarului serviciilor toate sau o parte din următoarele informații:

- (a) în cazul în care prestatorul este înregistrat într-un registru comercial sau într-un alt registru public similar, registrul în care este înregistrat și numărul de înregistrare sau alte mijloace echivalente de identificare prevăzute în respectivul registru;
- (b) în cazul în care activitatea face obiectul unui regim de autorizare în statul membru de stabilire, coordonatele autorității competente de supraveghere;
- (c) orice organizație profesională sau orice organism similar la care este înscris prestatorul;
- (d) titlul profesional sau, în cazul în care un astfel de titlu nu există, calificarea prestatorului și statul membru în care a fost obținută;
- (e) în cazul în care prestatorul exercită o activitate supusă la TVA, numărul de identificare prevăzut la articolul 22 alineatul (1) din a șasea Directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun de taxă pe valoare adăugată: baza unitară de stabilire¹;
- (f) informații privind acoperirea asigurărilor sau alte mijloace de protecție personală sau colectivă privind responsabilitatea profesională.

TITLUL III

LIBERTATE DE STABILIRE

---

¹ JO L 145, 13.6.1997, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2004/66/CE (JO L 168, 1.5.2004, p. 35).

CAPITOLUL I

Sistem general de recunoaștere a calificărilor

Articolul 10

Domeniu de aplicare

Prezentul capitol se aplică tuturor profesiilor care nu sunt reglementate de capitolele II și III din prezentul titlu, precum și în cazurile următoare, în care solicitantul, dintr-un motiv special și excepțional, nu îndeplinește condițiile prevăzute în respectivele capitole:

- (a) pentru activitățile enumerate în anexa IV, în cazul în care migrantul nu îndeplinește condițiile prevăzute la articolele 17, 18 și 19;
- (b) pentru medicii care au o formare de bază, medicii specialiști, infirmierii responsabili pentru îngrijiri generale, practicienii stomatologi, practicienii stomatologi specialiști, veterinarii, moașele, farmaciștii și arhitecții, în cazul în care migrantul nu îndeplinește condițiile de practică profesională efectivă și legală prevăzute la articolele 23, 27, 33, 37, 39, 43 și 49;
- (c) pentru arhitecți, în cazul în care migrantul este titularul unei calificări care nu este prevăzută în anexa V punctul 5.7;
- (d) fără să se aducă atingere articolului 21 alineatul (1) și articolelor 23 și 27, pentru medicii, infirmierii, practicienii stomatologi, veterinarii, moașele, farmaciștii și arhitecții titulari ai unei calificări specializate, care trebuie să urmeze formarea profesională care conduce la deținerea unui titlu prevăzut în anexa V punctele 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 și 5.7.1 și exclusiv în scopul recunoașterii specializării în cauză;
- (e) pentru infirmierii responsabili pentru îngrijiri generale și infirmierii specializați, titulari ai unei calificări specializate, care urmează o formare profesională ce conduce la deținerea unui titlu prevăzut în anexa V punctul 5.2.2, în cazul în care migrantul dorește să fie recunoscut într-un alt stat membru în care activitățile profesionale în cauză sunt exercitate de infirmieri specializați fără formare profesională de infirmier pentru îngrijiri generale;
- (f) pentru infirmierii specializați fără formare profesională de infirmier pentru îngrijiri generale, în cazul în care migrantul dorește să fie recunoscut într-un alt stat membru în care activitățile profesionale în cauză sunt exercitate de infirmieri responsabili pentru îngrijiri generale, de infirmieri specializați fără formare profesională de infirmier pentru îngrijiri generale sau de infirmieri specializați, titulari ai unei calificări specializate, care urmează o formare profesională ce conduce la deținerea titlurilor prevăzute în anexa V punctul 5.2.2;
- (g) pentru migrații care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (3).

Articolul 11

Niveluri de calificare

În scopul punerii în aplicare a articolului 13, calificările profesionale se grupează sub următoarele niveluri descrise în cele ce urmează:

- (a) atestat de competență eliberat de o autoritate competentă a statului membru de origine, desemnată în temeiul actelor cu putere de lege și actelor administrative ale respectivului stat membru, pe baza:
  - (i) fie a unui curs de formare profesională care nu face parte dintr-un certificat sau dintr-o diplomă în sensul literelor (b), (c), (d) sau (e) sau a unui examen special fără formare prealabilă sau a exercitării cu normă întreagă a profesiei într-un stat membru pe o perioadă de trei ani consecutivi sau pe o perioadă echivalentă de fracțiune de normă în decursul ultimilor zece ani;

- (ii) fie a unei formări generale la nivel de învățământ secundar sau liceal, care atestă că titularul deține cunoștințe generale;
- (b) certificat care atestă încheierea cu succes a unui ciclu de studii liceale:
- (i) fie general, completat de un ciclu de studii sau de formare profesională altele decât cele prevăzute la litera (c) și/sau de stagiul sau practica profesională necesare în plus față de respectivul ciclu de studii;
  - (ii) fie tehnic sau profesional, completat, după caz, de un ciclu de studii sau de formare profesională în conformitate cu punctul (i) și/sau de stagiul sau practica profesională necesare în plus față de respectivul ciclu de studii;
- (c) diplomă care atestă:
- (i) fie o formare la nivel de învățământ postliceal, altul decât cel prevăzut la literele (d) și (e) și cu o durată minimă de un an sau cu o durată echivalentă cu frecvență redusă, ale căror condiții de admitere includ, ca regulă generală, absolvirea ciclului de studii liceale necesare pentru a avea acces la învățământul universitar sau superior, sau absolvirea unei formări de nivel liceal echivalent, precum și formarea profesională eventual necesară în plus față de respectivul ciclu de studii postliceale;
  - (ii) fie, în cazul unei profesii reglementate, o formare cu structură specială, echivalentă cu nivelul de formare menționat la punctul (i), care conferă un nivel profesional comparabil și care pregătește pentru un nivel comparabil de responsabilități și funcții (funcțiile prevăzute în anexa II). Lista prevăzută în anexa II poate fi modificată în funcție de procedura menționată la articolul 58 alineatul (2), pentru a ține seama de formările care îndeplinesc condițiile prevăzute în teza anterioară;
- (d) o diplomă care atestă o formare la nivel de învățământ postliceal de o durată de cel puțin trei ani și de cel mult patru ani sau de o durată echivalentă cu frecvență redusă, în cadrul unei universități sau al unei instituții de învățământ superior sau în cadrul altei instituții la același nivel de formare, precum și formarea profesională eventual necesară în plus față de respectivul ciclu de studii postliceale;
- (e) op diplomă care atestă că titularul a urmat cu succes un ciclu de studii postliceale de o durată de cel puțin patru ani sau cu o durată echivalentă cu frecvență redusă, în cadrul unei universități sau al unei instituții de învățământ superior sau în cadrul altei instituții la nivel echivalent și, după caz, care a urmat cu succes formarea profesională necesară în plus față de respectivul ciclu de studii postliceale.

Articolul 12

Tratament egal al calificărilor

Se consideră calificare care atestă o formare prevăzută la articolul 11, inclusiv în ceea ce privește nivelul în cauză, orice calificare sau ansamblu de calificări care a fost eliberată de o autoritate competentă a unui stat membru, care atestă încheierea cu succes a unei formări în Comunitate, recunoscută de respectivul stat membru ca având nivel echivalent și care conferă titularului aceleași drepturi de acces la o profesie sau de exercitare a unei profesii sau care pregătește pentru exercitarea respectivei profesii.

De asemenea, este considerată calificare, în aceleași condiții ca cele prevăzute la paragraful anterior, orice calificare profesională care, fără să îndeplinească cerințele prevăzute de actele cu putere de lege și actele administrative ale statului membru de origine pentru accesul la o profesie sau pentru exercitarea unei profesii, conferă titularului său drepturi obținute în temeiul respectivelor dispoziții. În special, acest lucru se aplică în cazul în care statul membru de origine ridică nivelul de formare necesar pentru a avea acces la o profesie sau pentru a o exercita și în cazul în care o persoană care a urmat o formare anterioară, care nu îndeplinește cerințele noii calificări, beneficiază de drepturile obținute în temeiul actelor cu putere de lege și actelor administrative; într-un astfel de caz, formarea anterioară este considerată de statul membru

gazdă, în scopul punerii în aplicare a articolului 13, ca fiind corespunzătoare nivelului noii formări.

Articolul 13

Condiții de recunoaștere

(1) În cazul în care, într-un stat membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia este condiționată de deținerea unor calificări profesionale determinate, autoritatea competentă a respectivului stat membru acordă accesul la respectiva profesie și dreptul de exercitare a acesteia, în aceleași condiții ca cele pentru cetățenii săi, solicitanților care dețin atestatul de competențe sau calificarea prevăzută de un al stat membru pentru a avea acces la aceeași profesie sau pentru a avea dreptul de a o exercita pe teritoriul său.

Atestatele de competență sau calificările trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- (a) trebuie să fi fost eliberate de o autoritate competentă într-un stat membru, desemnată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale respectivului stat membru;
- (b) trebuie să ateste un nivel de calificare profesională cel puțin egal cu nivelul imediat inferior celui necesar în statul membru gazdă, astfel cum se prevede la articolul 11.

(2) Accesul la profesie și exercitarea acesteia, prevăzute la alineatul (1), trebuie acordate, de asemenea, solicitanților care au exercitat profesia menționată în respectivul alineat cu normă întreagă, pe o perioadă de doi ani în decursul ultimilor zece ani, într-un alt stat membru care nu reglementează această profesie, cu condiția să dețină unul sau mai multe atestate de competență sau una sau mai multe calificări.

Atestatele de competență sau calificările trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- (a) trebuie să fi fost eliberate de o autoritate competentă într-un stat membru, desemnată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale respectivului stat membru;
- (b) trebuie să ateste un nivel de calificare profesională cel puțin egal cu nivelul imediat inferior celui necesar în statul membru gazdă, astfel cum se prevede la articolul 11;
- (c) trebuie să ateste pregătirea titularului pentru exercitarea profesiei în cauză.

Cu toate acestea, cei doi ani de experiență profesională prevăzuți la primul paragraf nu pot fi solicitați în cazul în care calificarea sau calificările deținute de solicitant atestă o formare reglementată în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (e) la nivelurile de calificare descrise la articolul 11 literele (b), (c), (d) sau (e). Se consideră formări reglementate la nivelul descris la articolul 11 litera (c) formările prevăzute în anexa III. Lista prevăzută în anexa III se poate modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), pentru a ține seama de formările reglementate care conferă un nivel profesional comparabil și care pregătesc pentru un nivel comparabil de responsabilități și funcții.

(3) Prin derogare de la alineatul (1) litera (b) și de la alineatul (2) litera (b), statul membru gazdă autorizează accesul la o profesie reglementată și exercitarea acesteia în cazul în care accesul la această profesie este condiționat, pe teritoriul său, de deținerea unei calificări care să ateste o formare la nivel de învățământ superior sau universitar de o durată de patru ani și de condiția ca solicitantul să dețină o calificare la nivelul descris la articolul 11 litera (c).

Articolul 14

Măsuri de compensare

(1) Articolul 13 nu aduce atingere dreptului statului membru gazdă de a cere solicitantului să urmeze un stagiu de adaptare de cel mult trei ani sau să se supună unei probe de aptitudini în unul dintre următoarele cazuri:

- (a) în cazul în care durata formării pe care o dovedește în temeiul articolului 13 alineatul (1) sau (2) este mai mică cu cel puțin un an decât cea necesară în statul membru gazdă;
  - (b) în cazul în care formarea pe care a primit-o acoperă materii semnificativ diferite de cele acoperite de calificarea necesară în statul membru gazdă;
  - (c) în cazul în care profesia reglementată în statul membru gazdă cuprinde una sau mai multe activități profesionale reglementate care nu există în profesia corespunzătoare în statul membru de origine al solicitantului, în sensul articolului 4 alineatul (2), și în cazul în care această diferență este caracterizată de o formare specială care este necesară în statul membru gazdă și care acoperă materii semnificativ diferite de cele acoperite de atestatul de competență sau de calificarea pe care o prezintă solicitantul.
- (2) În cazul în care face uz de posibilitatea prevăzută la alineatul (1), statul membru gazdă trebuie să ofere solicitantului posibilitatea de a alege între stagiul de adaptare și proba de aptitudini.

În cazul în care consideră că, pentru o anumită profesie, trebuie să se deroge de la posibilitatea solicitantului de a alege între stagiul de adaptare și proba de aptitudini în temeiul primului paragraf, un stat membru informează în prealabil celelalte state membre și Comisia cu privire la aceasta, furnizând o justificare adecvată pentru derogare.

În cazul în care, după ce a primit toate informațiile necesare, consideră că derogarea prevăzută la paragraful al doilea nu este adecvată sau că nu este conformă cu dreptul comunitar, Comisia solicită statului membru în cauză, în termen de trei luni, să nu adopte măsura prevăzută. În lipsa unui răspuns din partea Comisiei în termenul menționat, derogarea poate fi aplicată.

- (3) Pentru profesiile a căror exercitare necesită o cunoaștere exactă a dreptului național și în privința cărora un element esențial și constant al activității este furnizarea de consiliere și/sau asistență privind dreptul național, statul membru gazdă, prin derogare de la principiul prevăzut la alineatul (2), conform căruia solicitantul are dreptul de a alege, poate prevedea fie un stagiul de adaptare, fie o probă de aptitudini.

Această dispoziție se aplică și în cazurile prevăzute la articolul 10 literele (b) și (c) și la articolul 10 litera (d) în ceea ce privește medicii și practicienii stomatologi, la articolul 10 litera (f) în cazul în care migrantul dorește să fie recunoscut într-un alt stat membru în care activitățile profesionale în cauză sunt exercitate de infirmieri responsabili pentru îngrijiri generale sau de infirmieri specializați, titulari ai unei calificări specializate, care urmează o formare ce conduce la deținerea titlurilor enumerate în anexa V punctul 5.2.2, precum și la articolul 10 litera (g).

În cazurile reglementate de articolul 10 litera (a), statul membru gazdă poate impune un stagiul de adaptare sau o probă de aptitudini în cazul în care migrantul dorește să exercite, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere, activități profesionale care presupun cunoașterea și aplicarea reglementărilor naționale specifice în vigoare, cu condiția ca autoritățile competente ale statului membru gazdă să solicite propriilor resortisanți cunoașterea și aplicarea respectivelor reglementări pentru a exercita activitățile în cauză.

- (4) În scopul punerii în aplicare a alineatului (1) literele (b) și (c), prin „materii semnificativ diferite” se înțelege materiile a căror cunoaștere este esențială pentru exercitarea profesiei și pentru care formarea primită de migrant prezintă diferențe importante, în ceea ce privește durata sau conținutul, în raport cu formarea necesară în statul membru gazdă.

- (5) Alineatul (1) se aplică prin respectarea principiului proporționalității. În special, în cazul în care statul membru gazdă intenționează să îi ceară solicitantului să îndeplinească un stagiul de adaptare sau să fie supus unei probe de aptitudini, trebuie să verifice în prealabil dacă cunoștințele obținute de solicitant în decursul experienței sale profesionale într-un stat membru sau într-o țară terță sunt de natură să acopere, total sau parțial, diferența semnificativă menționată la alineatul (4).

Articolul 15

Renunțare la drepturi de compensare pe baza unor platforme comune

(1) În sensul prezentului articol, prin „platforme comune” se înțelege un ansamblu de criterii de calificări profesionale capabile să compenseze diferențele semnificative constatate între cerințele de formare ale diferitelor state membre pentru o anumită profesie. Aceste diferențe semnificative se identifică printr-o comparare a duratelor și conținutului formărilor în cel puțin două treimi dintre statele membre, inclusiv în toate statele membre care reglementează respectiva profesie. Diferențele de conținut al formării pot decurge din diferențe semnificative în domeniul de aplicare al activităților profesionale.

(2) Platformele comune definite la alineatul (1) pot fi prezentate Comisiei de către statele membre sau de către asociații sau organizații profesionale reprezentative la nivel național și european. În cazul în care, după consultarea statelor membre, estimează că un proiect de platformă comună facilitează recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale, Comisia poate prezenta un proiect de măsuri în vederea adoptării acestora în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2).

(3) În cazul în care calificările profesionale ale solicitantului îndeplinesc criteriile stabilite în măsura adoptată în conformitate cu alineatul (2), statul membru gazdă renunță la aplicarea unor măsuri de compensare în temeiul articolului 14.

(4) Alineatele (1) – (3) nu afectează competența statelor membre de a stabili calificările profesionale necesare pentru exercitarea profesiilor pe teritoriul lor, precum și conținutul și organizarea sistemelor lor de educație și de formare profesională.

(5) În cazul în care consideră că criteriile stabilite într-o măsură adoptată în conformitate cu alineatul (2) nu mai oferă garanțiile adecvate în ceea ce privește calificările profesionale, un stat membru informează în acest sens Comisia care, după caz, prezintă un proiect de măsuri în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2).

(6) Până la 20 octombrie 2010, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentului articol și, după caz, propuneri adecvate în vederea modificării acestuia.

CAPITOLUL II

Recunoașterea experienței profesionale

Articolul 16

Cerințe în materie de experiență profesională

În cazul în care, într-un stat membru, accesul la una dintre activitățile enumerate în anexa V sau exercitarea uneia dintre respectivele activități este condiționată de deținerea de cunoștințe și de aptitudini generale, comerciale sau profesionale, statul membru în cauză recunoaște ca probă suficientă a respectivelor cunoștințe și aptitudini exercitarea în prealabil a activității în cauză într-un alt stat membru. Respectiva activitatea trebuie să fi fost exercitată în conformitate cu articolele 17, 18 și 19.

Articolul 17

Activități incluse în lista I din anexa IV

(1) În cazul activităților incluse în lista I din anexa IV, exercitarea în prealabil a activității în cauză trebuie să fi avut loc:

- (a) fie pe o perioadă de șase ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere;
- (b) fie pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin trei ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;

- (c) fie pe o perioadă de patru ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin doi ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;
  - (d) fie pe o perioadă de patru ani consecutivi, cu titlu independent, în cazul în care beneficiarul dovedește că a exercitat activitatea în cauză cu titlu salariat pe o perioadă de cel puțin cinci ani;
  - (e) fie pe o perioadă de cinci ani consecutivi, într-o funcție superioară, beneficiarul având pe o perioadă de cel puțin trei ani sarcini tehnice și fiind responsabil pentru cel puțin un departament al întreprinderii, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin trei ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent.
- (2) În cazurile menționate la literele (a) și (d), această activitate nu trebuie să fi fost încheiată cu mai mult de zece ani înainte de data prezentării dosarului complet al persoanei în cauză pe lângă autoritatea competentă menționată la articolul 56.
- (3) Alineatul (1) litera (e) nu se aplică activităților incluse la grupa EX 855 din nomenclatura ISIC, saloane de coafură.

Articolul 18

Activități incluse în lista II din anexa IV

- (1) În cazul activităților incluse în lista II din anexa IV, exercitarea în prealabil a activității în cauză trebuie să fi avut loc:
- (a) fie pe o perioadă de cinci ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere;
  - (b) fie pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin trei ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;
  - (c) fie pe o perioadă de patru ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin doi ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;
  - (d) fie pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere, în cazul în care beneficiarul dovedește că a exercitat activitatea în cauză cu titlu salariat pe o perioadă de cel puțin cinci ani;
  - (e) fie pe o perioadă de cinci ani consecutivi, cu titlu salariat, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin trei ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;
  - (f) fie pe o perioadă de șase ani consecutivi, cu titlu salariat, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin doi ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent.
- (2) În cazurile menționate la literele (a) și (d), această activitate nu trebuie să fi fost încheiată cu mai mult de zece ani înainte de data prezentării dosarului complet al persoanei în cauză pe lângă autoritatea competentă menționată la articolul 56.

Articolul 19

Activități incluse în lista III din anexa IV

- (1) În cazul activităților incluse în lista III din anexa IV, exercitarea în prealabil a activității în cauză trebuie să fi avut loc:
- (a) fie pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere;
  - (b) fie pe o perioadă de doi ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;
  - (c) fie pe o perioadă de doi ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere, în cazul în care beneficiarul dovedește că a exercitat activitatea în cauză cu titlu salariat pe o perioadă de cel puțin trei ani;
  - (d) fie pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu salariat, în cazul în care beneficiarul dovedește că a primit, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent.
- (2) În cazurile menționate la literele (a) și (c), această activitate nu trebuie să fi fost încheiată cu mai mult de zece ani înainte de data prezentării dosarului complet al persoanei în cauză pe lângă autoritatea competentă menționată la articolul 56.

Articolul 20

Modificarea listelor de activități prevăzute în anexa IV

Listele de activități care sunt prevăzute în anexa IV și care fac obiectul recunoașterii experienței profesionale în temeiul articolului 16 pot fi modificate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul actualizării sau clarificării nomenclaturii, fără ca respectiva modificare să implice modificarea activităților legate de diferitele categorii.

CAPITOLUL III

Recunoaștere pe baza coordonării condițiilor minime de formare

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Articolul 21

Principiul recunoașterii automate

(1) Fiecare stat membru recunoaște calificările de medic, care permit accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază și medic specialist, precum și calificările de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de practician stomatolog specialist, de veterinar, de farmacist și de arhitect, prevăzute în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 și respectiv 5.7.1 care îndeplinesc condițiile minime de formare prevăzute la articolele 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 și respectiv 46, și le conferă, în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale și exercitarea acestora, același efect pe teritoriul său ca și calificărilor pe care el însuși le eliberează.

Respectivele titluri de formare trebuie eliberate de către organismele competente ale statelor membre și însoțite, după caz, de certificatele prevăzute în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 și respectiv 5.7.1.

Dispozițiile primului și celui de-al doilea paragraf nu aduc atingere drepturilor obținute, prevăzute la articolele 23, 27, 33, 37, 39 și 49.

(2) Fiecare stat membru recunoaște, pentru exercitarea unei practici medicale generale în cadrul sistemului său național de securitate socială, calificările prevăzute în anexa V punctul 5.1.4 și acordate resortisanților statelor membre de către alte state membre în conformitate cu condițiile minime de formare prevăzute la articolul 28.

Dispozițiile primului paragraf nu aduc atingere drepturilor obținute, prevăzute la articolul 30.

(3) Fiecare stat membru recunoaște calificările de moașă acordate resortisanților statelor membre de către alte state membre, prevăzute în anexa V punctul 5.5.2, care îndeplinesc condițiile minime de formare prevăzute la articolul 40 și care respectă criteriile prevăzute la articolul 41, și le conferă, în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale și exercitarea acestora, același efect pe teritoriul său ca și calificărilor pe care el însuși le eliberează. Prezenta dispoziție nu aduce atingere drepturilor obținute, prevăzute la articolele 23 și 43.

(4) Statele membre nu au obligația de a da efect calificărilor prevăzute în anexa V punctul 5.6.2 pentru înființarea de noi farmacii deschise publicului. În sensul prezentului alineat, farmaciile deschise de mai puțin de trei ani se consideră farmacii noi.

(5) Calificările de arhitect prevăzute în anexa V punctul 5.7.1, care fac obiectul unei recunoașteri automate în temeiul alineatului (1), atestă o formare care a început cel mai devreme în decursul anului academic de referință prevăzut în aceeași anexă.

(6) Fiecare stat membru condiționează accesul la activitățile profesionale de medic, infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, practician stomatolog, veterinar, moașă și farmacist, precum și exercitarea acestora, de deținerea unei calificări prevăzute în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 și respectiv 5.6.2, care atestă că persoana în cauză a dobândit, în decursul perioadei totale de formare, după caz, cunoștințele și competențele prevăzute la articolul 24 alineatul (3), la articolul 31 alineatul (6), la articolul 34 alineatul (3), la articolul 38 alineatul (3), la articolul 40 alineatul (3) și respectiv la articolul 44 alineatul (3).

Cunoștințele și competențele prevăzute la articolul 24 alineatul (3), la articolul 31 alineatul (6), la articolul 34 alineatul (3), la articolul 38 alineatul (3), la articolul 40 alineatul (3) și respectiv articolul 44 alineatul (3) se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Această actualizare nu poate implica, pentru nici un stat membru, o modificare a principiilor legislative existente privind sistemul de profesii în ceea ce privește formarea și condițiile de acces ale persoanelor fizice.

(7) Fiecare stat membru notifică Comisiei actele cu putere de lege și actele administrative pe care le adoptă în materie de eliberare a calificărilor în domeniul reglementat de prezentul capitol. În afară de aceasta, în ceea ce privește calificările în domeniul prevăzut în secțiunea 8, această notificare se adresează celorlalte state membre.

Comisia publică o comunicare adecvată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, indicând denumirile adoptate de statele membre pentru calificări, precum și, după caz, organismul care eliberează calificarea, certificatul care însoțește respectiva calificare și titlul profesional corespunzător, prevăzut în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 și respectiv 5.7.1.

Articolul 22

Dispoziții comune privind formarea

În ceea ce privește formarea menționată la articolele 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 și 46:

(a) statele membre pot autoriza formarea cu frecvență redusă, în condițiile prevăzute de autoritățile competente; acestea se asigură ca durata totală, nivelul și calitatea respectivei formări să nu fie inferioare celor ale formărilor continue la zi;

- (b) În conformitate cu modalitățile specifice fiecărui stat membru, obiectivul educației și formării continue este ca persoanele care și-au încheiat studiile să poată urmări evoluția profesiei lor în astfel încât să poată asigura în mod permanent prestații profesionale sigure și eficiente.

Articolul 23

Drepturi obținute

(1) Fără să se aducă atingere drepturilor obținute specifice profesiilor în cauză, în cazul în care calificările de medic care asigură accesul la activități profesionale de medic cu formare de bază și medic specialist, precum și calificările de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de practician stomatolog specialist, de veterinar, de moașă și de farmacist deținute de resortisanții statelor membre, nu îndeplinesc toate cerințele de formare prevăzute la articolele 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 și 44, fiecare stat membru recunoaște ca probă suficientă calificările eliberate de respectivele state membre în cazul în care atestă o formare care a început înainte de datele de referință prevăzute în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 și 5.6.2 și sunt însoțite de un certificat care atestă că titularii s-au consacrat în mod efectiv și legal activităților în cauză pe o perioadă de cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data de eliberare a certificatului.

(2) Aceleași dispoziții se aplică calificărilor de medic care asigură accesul la activități profesionale de medic cu formare de bază și medic specialist, precum și calificărilor de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de practician stomatolog specialist, de veterinar, de moașă și de farmacist obținute pe teritoriul fostei Republici Democratice Germania și care nu îndeplinesc toate cerințele minime de formare prevăzute la articolele 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 și 44, în cazul în care atestă o formare care a început înainte de :

(a) 3 octombrie 1990, în ceea ce privește medicii cu formare de bază, infirmierii responsabili pentru îngrijiri generale, practicienii stomatologi cu formare de bază, practicienii stomatologi specialiști, veterinarii, moașele, farmaciștii și

(b) 3 aprilie 1992, în ceea ce privește medicii specialiști.

Calificările menționate la primul paragraf conferă dreptul la exercitarea de activități profesionale pe întreg teritoriul Germaniei în aceleași condiții ca și calificările eliberate de autoritățile competente germane menționate în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 și 5.6.2.

(3) Fără să aducă atingere dispozițiilor articolului 37 alineatul (1), fiecare stat membru recunoaște calificările de medic care asigură accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază și de medic specialist, precum și calificările de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de veterinar, de moașă, de farmacist și de arhitect deținute de resortisanții statelor membre și care au fost eliberate de fosta Cehoslovacie sau a căror formare a început, pentru Republica Cehă și Slovacia, înainte de 1 ianuarie 1993, în cazul în care autoritățile unuia dintre cele două state membre menționate anterior atestă că, pe teritoriul lor, respectivele calificări au aceeași valabilitate pe plan juridic ca și calificările pe care ele însele le eliberează și, pentru arhitecți, ca și calificările menționate pentru aceste state membre în anexa VI punctul 6 în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază, de medic specialist, de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de veterinar, de moașă, de farmacist în ceea ce privește activitățile menționate la articolul 45 alineatul (2) și de arhitect în ceea ce privește activitățile menționate la articolul 48, precum și exercitarea acestora.

Această atestare trebuie să fie însoțită de un certificat eliberat de aceleași autorități, care să declare că respectivele persoane au exercitat în mod efectiv și legal activitățile în cauză pe teritoriul lor pe o perioadă de cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului.

(4) Fiecare stat membru recunoaște calificările de medic care asigură accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază și de medic specialist, precum și calificările de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de practician stomatolog

specialist, de veterinar, de moașă, de farmacist și de arhitect deținute de resortisanții statelor membre și care au fost eliberate de fosta Uniune Sovietică sau a căror formare a început:

- (a) pentru Estonia, înainte de 20 august 1991;
- (b) pentru Letonia, înainte de 21 august 1991;
- (c) pentru Lituania, înainte de 11 martie 1990;

În cazul în care autoritățile unuia dintre cele trei state membre menționate anterior atestă că respectivele calificări au, pe teritoriul lor, aceeași valabilitate pe plan juridic ca cele pe care ele însele le eliberează și, în ceea ce privește arhitectii, ca și calificările menționate pentru aceste state membre în anexa VI punctul 6, în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază, de medic specialist, de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de practician stomatolog specialist, de veterinar, de moașă, de farmacist, în ceea ce privește activitățile menționate la articolul 45 alineatul (2) și de arhitect, în ceea ce privește activitățile menționate la articolul 48, precum și exercitarea acestora.

Această atestare trebuie să fie însoțită de un certificat eliberat de aceleași autorități, care să declare că respectivele persoane au exercitat în mod efectiv și legal activitățile în cauză pe teritoriul lor pe o perioadă de cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului.

În ceea ce privește calificările de veterinar eliberate de fosta Uniune Sovietică sau a căror formare a început, pentru Estonia, înainte de 20 august 1991, atestarea menționată în paragraful anterior trebuie să fie însoțită de un certificat, eliberat de autoritățile estoniene, care să declare că respectivele persoane au exercitat în mod efectiv și legal activitățile în cauză pe teritoriul lor pe o perioadă de cel puțin cinci ani consecutivi în decursul ultimilor șapte ani dinainte de data eliberării certificatului.

(5) Fiecare stat membru recunoaște calificările de medic care asigură accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază și de medic specialist, precum și calificările de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de practician stomatolog specialist, de veterinar, de moașă, de farmacist și de arhitect deținute de resortisanții statelor membre și care au fost eliberate de fosta Iugoslavie sau a căror formare a început, pentru Slovenia, înainte de 25 iunie 1991, în cazul în care autoritățile statului membru menționat anterior atestă că respectivele calificări au, pe teritoriul lor, aceeași valabilitate pe plan juridic ca și cele pe care ele însele le eliberează și, în ceea ce privește arhitectii, ca și calificările menționate pentru acest stat membru în anexa VI punctul 6, în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază, de medic specialist, de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de practician stomatolog specialist, de veterinar, de moașă, de farmacist, în ceea ce privește activitățile menționate la articolul 45 alineatul (2) și de arhitect, în ceea ce privește activitățile menționate la articolul 48, precum și exercitarea acestora.

Această atestare trebuie să fie însoțită de un certificat eliberat de aceleași autorități, care să declare că respectivele persoane au exercitat în mod efectiv și legal activitățile în cauză pe teritoriul lor pe o perioadă de cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului.

(6) Fiecare stat membru recunoaște ca probă suficientă pentru resortisanții statelor membre ale căror calificări de medic, de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, de practician stomatolog, de veterinar, de moașă și de farmacist nu corespund denumirilor prevăzute pentru respectivele state membre în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 și 5.6.2, calificările eliberate de respectivele state membre, însoțite de un certificat eliberat de autoritățile sau organismele competente.

Certificatul menționat la primul paragraf atestă că respectivele calificări atestă o formare în conformitate cu articolele 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40 și respectiv 44 și sunt tratate de statul membru care le-a eliberat ca cele a căror denumire este prevăzută în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 și 5.6.2.

Medicii

Articolul 24

Formare medicală de bază

(1) Admiterea la formarea medicală de bază presupune deținerea unei diplome sau a unui certificat care să permită accesul, în ceea ce privește studiile în cauză, la instituțiile universitare.

(2) Formarea medicală de bază cuprinde în total cel puțin șase ani de studii sau 5 500 de ore de formare teoretică și practică asigurată de o universitate sau sub supravegherea unei universități.

În ceea ce privește persoanele care și-au început studiile înainte de 1 ianuarie 1972, formarea menționată la primul paragraf poate include o formare practică la nivel universitar de șase luni, efectuată la cursuri de zi sub supravegherea autorităților competente.

(3) Formarea medicală de bază oferă garanția că persoana în cauză a dobândit următoarele cunoștințe și competențe:

- (a) cunoașterea adecvată a științelor care stau la baza medicinei, precum și o bună înțelegere a metodelor științifice, inclusiv a principiilor de măsurare a funcțiilor biologice, de evaluare a faptelor stabilite științific și de analiză a datelor;
- (b) cunoașterea adecvată a structurii, funcțiilor și comportamentului persoanelor sănătoase și bolnave, precum și a raporturilor dintre starea de sănătate a omului și mediul său fizic și social;
- (c) cunoașterea adecvată a disciplinelor și practicilor clinice care îi oferă o imagine coerentă asupra bolilor mintale și fizice, asupra medicinei sub toate aspectele sale preventive, diagnostice și terapeutice, precum și asupra reproducerii umane;
- (d) o experiență clinică adecvată sub supraveghere corespunzătoare în spitale.

Articolul 25

Formarea medicilor specialiști

(1) Admiterea la formarea de medic specialist presupune absolvirea și validarea a șase ani de studii în cadrul ciclului de formare menționat la articolul 24 în decursul cărora s-au dobândit cunoștințe adecvate de medicină generală.

(2) Formarea medicală specializată cuprinde o formare teoretică și practică, efectuată într-o universitate, într-un spital universitar sau, după caz, o instituție de sănătate desemnată în acest scop de către autoritățile sau organismele competente.

Statele membre se asigură ca perioadele minime de formare medicală specializate menționate în anexa V punctul 5.1.3 să nu fie mai scurte decât perioadele prevăzute la același punct. Formarea se realizează sub supravegherea autorităților sau organismelor competente. Ea implică participarea personală a medicului specialist candidat la activitatea sau la responsabilitățile serviciilor în cauză.

(3) Formarea se realizează la cursuri de zi, pe posturi specializate, recunoscute de autoritățile competente. Formarea implică participarea la toate activitățile medicale ale departamentului în care se realizează formarea, inclusiv la serviciul de gardă, astfel încât specialistul în formare să consacre acestei formări practice și teoretice toată activitatea sa profesională, pe toată durata săptămânii de lucru și în decursul întregului an, după metodele stabilite de autoritățile competente. În consecință, aceste posturi fac obiectul unei remunerări adecvate.

(4) Statele membre condiționează eliberarea unei calificări de medic specialist de deținerea uneia dintre calificările de medic cu formare de bază prevăzute în anexa V punctul 5.1.1.

(5) Perioadele minime de formare prevăzute în anexa V punctul 5.1.3 se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Articolul 26

Denumirea formărilor medicale specializate

Calificările de medic specialist prevăzute la articolul 21 sunt cele care, eliberate de autoritățile sau organismele competente prevăzute la anexa V punctul 5.1.2 corespund, în ceea ce privește formarea specializată în cauză, cu denumirile în vigoare în diferite state membre, prevăzute în anexa V punctul 5.1.3.

Introducerea, în anexa V punctul 5.1.3, de noi specializări medicale comune pentru cel puțin două cincimi din statele membre, se poate decide în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul actualizării prezentei directive în lumina evoluției legislațiilor naționale.

Articolul 27

Drepturi obținute specifice medicilor specialiști

(1) Un stat membru gazdă poate solicita medicilor specialiști a căror formare medicală specializată la cursuri de zi era reglementată de acte cu putere de lege și acte administrative în vigoare la data de 20 iunie 1975 și care și-au început formarea de specialist cel târziu la 31 decembrie 1983 ca calificările lor să fie însoțite de un certificat care să ateste că s-au consacrat în mod efectiv și legal activităților în cauză pe o perioadă de cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului.

(2) Fiecare stat membru recunoaște calificarea de medic specialist eliberată în Spania pentru medicii care au absolvit o formare specializată înainte de 1 ianuarie 1995, chiar dacă nu îndeplinește cerințele minime de formare prevăzute la articolul 25, în măsura în care respectiva calificare este însoțită de un certificat eliberat de autoritățile spaniole competente și atestă că persoana în cauză a absolvit cu succes proba de competență profesională specifică organizată în cadrul măsurilor excepționale de recunoaștere prevăzute în Decretul Regal 1497/99 pentru a verifica dacă persoana în cauză deține un nivel de cunoștințe comparabil cu cel al medicilor care dețin calificările de medic specialist definite, pentru Spania, în anexa V punctele 5.1.2 și 5.1.3.

(3) Fiecare stat membru care a abrogat actele cu putere de lege și actele administrative privind eliberarea calificărilor de medic specialist prevăzute în anexa V punctele 5.1.2 și 5.1.3 și care a luat măsuri privind drepturile obținute în favoarea resortisanților săi le recunoaște resortisanților celorlalte state membre dreptul de a beneficia de aceleași măsuri, în cazul în care respectivele calificări au fost eliberate înainte de data de la care statul membru gazdă a încetat să mai elibereze calificări pentru specializarea în cauză.

Datele de abrogare ale acestor dispoziții sunt prevăzute în anexa V punctul 5.1.3.

Articolul 28

Formare specifică în medicină generală

(1) Admiterea la formarea specifică în medicină generală presupune absolvirea și validarea a șase ani de studii în cadrul ciclului de formare prevăzut la articolul 24.

(2) Formarea specifică în medicină generală care conduce la obținerea calificărilor eliberate înainte de 1 ianuarie 2006 are o durată de cel puțin doi ani la cursuri de zi. În ceea ce privește calificările eliberate după această dată, are o durată de cel puțin trei ani la cursuri de zi.

În cazul în care ciclul de formare menționat la articolul 24 cuprinde o formare practică asigurată de un spital desemnat care dispune de echipamente și servicii adecvate pentru medicina generală sau în cadrul practicii unei medicine generale desemnate sau în care medicii asigură

îngrijiri de sănătate primare, durata acestei formări practice poate fi inclusă, în limita unui an, în durata prevăzută la primul paragraf pentru calificările eliberate începând cu 1 ianuarie 2006.

Opțiunea prevăzută la paragraful al doilea nu este valabilă decât pentru statele membre în care durata formării specifice în medicină generală era de doi ani la 1 ianuarie 2001.

(3) Formarea specifică în medicină generală se realizează la cursuri de zi, sub supravegherea autorităților sau organismelor competente. Formarea este mai mult practică decât teoretică.

Formarea practică se asigură, pe de o parte, pe o perioadă de cel puțin șase luni, într-un spital desemnat, care dispune de echipamente și servicii adecvate și, pe de altă parte, pe o perioadă de cel puțin șase luni, în cadrul unei practici a medicinei generale desemnate sau în cadrul unui centru desemnat în care medicii asigură îngrijiri de sănătate primare.

Formarea practică are loc în relație cu alte instituții sau structuri sanitare care se ocupă de medicina generală. Cu toate acestea, fără să se aducă atingere perioadelor minime menționate la paragraful al doilea, formarea practică poate fi asigurată pe o perioadă maximă de șase luni în alte instituții sau structuri sanitare desemnate care se ocupă de medicina generală.

Formarea implică participarea personală a candidatului la activitatea profesională și la responsabilitățile persoanelor cu care lucrează.

(4) Statele membre condiționează eliberarea unei calificări specifice în medicină generală de deținerea uneia dintre calificările de medic cu formare de bază prevăzute în anexa V punctul 5.1.1.

(5) Statele membre pot elibera calificările prevăzute în anexa V punctul 5.1.4 pentru un medic care nu a absolvit formarea prevăzută la prezentul articol dar care deține o altă formare suplimentară atestată printr-o calificare eliberată de autoritățile competente ale unui stat membru. Cu toate acestea, nu pot elibera o calificare decât dacă respectiva calificare atestă cunoștințe de un nivel echivalent nivelului de cunoștințe care rezultă în urma formării prevăzute la prezentul articol.

Statele membre stabilesc în special în ce măsură formarea suplimentară deja primită de către solicitant, precum și experiența sa profesională pot fi luate în considerare pentru a înlocui formarea prevăzută la prezentul articol.

Statele membre nu pot elibera calificarea prevăzută în anexa V punctul 5.1.4 decât în cazul în care solicitantul a dobândit o experiență în medicină generală de cel puțin șase luni în cadrul unei practici a medicinei generale sau al unui centru în care medicii asigură îngrijirile primare menționate la alineatul (3).

Articolul 29

Exercitarea activităților profesionale de medic generalist

Fiecare stat membru condiționează exercitarea activităților de medic generalist, sub rezerva dispozițiilor privind drepturile obținute, în cadrul regimului său național de securitate socială, de deținerea unei calificări prevăzute în anexa V punctul 5.1.4.

Statele membre pot scuti de la aplicarea acestei condiții persoanele care sunt în curs de formare specifică în medicină generală.

Articolul 30

Drepturi obținute specifice medicilor generaliști

(1) Fiecare stat membru stabilește drepturile obținute. Cu toate acestea, poate considera că dreptul de a exercita activitățile de medic generalist în cadrul regimului său național de securitate socială fără calificarea prevăzută în anexa V punctul 5.1.4 constituie un drept obținut pentru toți medicii care beneficiază de acest drept la data de referință menționată la punctul respectiv în temeiul dispozițiilor aplicabile profesiei de medic care asigură accesul la activitățile

profesionale de medic cu formare de bază și care sunt stabiliți la data respectivă pe teritoriul său, beneficiind de dispozițiile articolului 21 sau ale articolului 23.

Autoritățile competente ale fiecărui stat membru eliberează medicilor care sunt titulari de drepturi obținute în temeiul primului paragraf, la cerere, un certificat care atestă dreptul de exercitare a activităților de medic generalist în cadrul propriului regim național de securitate socială, fără calificarea prevăzută în anexa V punctul 5.1.4.

(2) Fiecare stat membru recunoaște certificatele prevăzute la alineatul (1) paragraful al doilea, eliberate pentru resortisanții statelor membre de către alte state membre și le conferă același efect pe teritoriul său ca și calificărilor pe care el însuși le eliberează și care permit exercitarea activităților de medic generalist în cadrul regimului său național de securitate socială.

Secțiunea 5

Infirmier responsabil pentru îngrijiri generale

Articolul 31

Formarea de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale

(1) Admiterea la formarea de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale presupune o formare școlară generală de zece ani, atestată de o diplomă, un certificat sau un alt titlu eliberat de autoritățile sau organismele competente ale unui stat membru sau de un certificat care atestă absolvirea cu succes a unui examen de admitere, de nivel echivalent, la școli de infirmieri.

(2) Formarea de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale se realizează la cursuri de zi și include cel puțin programa prevăzută în anexa V punctul 5.2.1.

Lista de materii prevăzută în anexa V punctul 5.2.1 se poate modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Această actualizare nu poate presupune, pentru nici un stat membru, o modificare a principiilor legislative existente privind sistemul de profesii în ceea ce privește formarea și condițiile de acces ale persoanelor fizice.

(3) Formarea de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale constă în cel puțin trei ani de studii sau 4 600 de ore de formare teoretică și clinică, perioada de formare teoretică reprezentând cel puțin o treime, iar cea de formare clinică cel puțin jumătate din perioada minimă de formare. Statele membre pot acorda scutiri parțiale persoanelor care au beneficiat de o astfel de formare în cadrul altor formări de nivel cel puțin echivalent.

Statele membre se asigură ca instituția care asigură formarea infirmierului să fie responsabilă cu coordonarea dintre formarea teoretică și clinică pentru întregul program de studii.

(4) Formarea teoretică se definește ca fiind partea din formarea de infirmier prin care infirmierii candidați dobândesc cunoștințele, înțelegerea și competențele profesionale necesare pentru a organiza, administra și evalua întregul ansamblu de îngrijiri de sănătate. Această formare este asigurată de personalul didactic pentru îngrijiri de la nivel de infirmier, precum și de alte persoane competente, în școlile de infirmieri, precum și în alte instituții de învățământ alese de instituția de formare.

(5) Formarea clinică se definește ca fiind partea din formarea de infirmier prin care infirmierul candidat învață, în cadrul unei echipe, în contact direct cu un individ sănătos sau bolnav și/sau o colectivitate, să organizeze, să administreze și să evalueze întregul ansamblu de îngrijiri de sănătate necesar, pe baza cunoștințelor și competențelor dobândite. Infirmierul candidat învață nu numai să lucreze în echipă, ci și să coordoneze o echipă și să organizeze întregul ansamblu de îngrijiri de sănătate, inclusiv educația sanitară a indivizilor și a micilor grupuri în cadrul instituției sanitare sau al colectivității.

Această formare are loc în spitale și în alte instituții sanitare, precum și în colectivitate, sub responsabilitatea infirmierilor profesori și cu cooperarea și asistența altor infirmieri calificați. În procesul de formare pot fi integrate și alte persoane calificate.

Infirmierii candidați participă la activitățile serviciilor în cauză în măsura în care respectivele activități sunt necesare formării lor, permițându-le să își asume responsabilitățile pe care le implică îngrijirile la nivel de infirmier.

(6) Formarea de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale oferă garanția că persoana interesată a dobândit următoarele cunoștințe și competențe:

- (a) cunoașterea adecvată a științelor care stau la baza îngrijirilor generale, inclusiv o cunoaștere suficientă a organismului, a funcțiilor psihologice și a comportamentului persoanelor sănătoase și bolnave, precum și a raporturilor existente între starea de sănătate și mediul său fizic și social al omului;
- (b) cunoașterea adecvată a naturii și eticii profesiei, precum și a principiilor generale privind sănătatea și îngrijirile;
- (c) o experiență clinică adecvată; această experiență, care ar trebui selectată pentru valoarea sa formativă, trebuie dobândită sub supravegherea unui personal infirmier calificat și în locuri în care importanța personalului calificat și echipamentele corespund îngrijirilor de sănătate care trebuie administrate bolnavului;
- (d) capacitatea de a participa la formarea practică a personalului medical și experiența colaborării cu acest personal;
- (e) experiența colaborării cu alți profesioniști din sectorul medical.

Articolul 32

Exercitarea activităților profesionale de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale

În sensul prezentei directive, activitățile profesionale de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale sunt activitățile exercitate sub titlurile profesionale prevăzute în anexa V punctul 5.2.2.

Articolul 33

Drepturi obținute specifice infirmierilor responsabili pentru îngrijiri de sănătate

(1) În cazul în care normele generale ale drepturilor obținute se aplică infirmierilor responsabili pentru îngrijiri de sănătate, activitățile prevăzute la articolul 23 trebuie să cuprindă deplina responsabilitate de programare, organizare și administrare a îngrijirilor la nivel de infirmier pacientului.

(2) În ceea ce privește calificările poloneze de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale, numai următoarele dispoziții se aplică în materie de drepturi obținute. În ceea ce privește resortisanții statelor membre ale căror calificări de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale au fost eliberate de Polonia sau a căror formare a început în acest stat înainte de 1 mai 2004 și care nu îndeplinesc cerințele minime în materie de formare prevăzute la articolul 31, statele membre recunosc următoarele calificări de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale în cazul în care sunt însoțite de un certificat care să declare că respectivele persoane au exercitat în mod efectiv și legal, în Polonia, activitățile de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale în perioada menționată în cele ce urmează:

- (a) calificare de infirmier la nivel de licență (dyplom licencjata pielęgniarstwa): cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului;
- (b) calificare de infirmier care să ateste absolvirea unor studii superioare, eliberată de o instituție de învățământ profesional medical (dyplom pielęgniarstwa albo pielęgniarstwa dyplomowanego): cel puțin cinci ani consecutivi în decursul ultimilor șapte ani dinainte de data eliberării certificatului.

Activitățile menționate trebuie să fi inclus deplina responsabilitate pentru programarea, organizarea și administrarea îngrijirilor la nivel de infirmier pacientului.

(3) Statele membre recunosc calificările de infirmier eliberate în Polonia pentru infirmierii care și-au încheiat formarea înainte de 1 mai 2004 și care nu îndeplinesc cerințele minime în materie de formare prevăzute la articolul 31, atestate de o „licență” obținută pe baza unui program special de revalorizare descris la articolul 11 din Legea din 20 aprilie 2004 de modificare a legii privind profesiile de infirmier și de moașă și privind alte acte juridice (*Jurnalul Oficial al Republicii Polone* din 30 aprilie 2004, nr. 92, pos. 885) și în Regulamentul Ministerului Sănătății din 11 mai 2004 privind condițiile detaliate referitoare la cursurile asigurate pentru infirmieri și moașe titulari ai unui certificat de studii liceale (examen final – matura) și absolvenți ai unui liceu sanitar sau ai unor instituții de învățământ sanitar care formează infirmieri și moașe (*Jurnalul Oficial al Republicii Polone* din 13 mai 2004, nr. 110, pos. 1170), cu scopul de a verifica dacă persoana în cauză deține un nivel de cunoștințe și de competențe comparabil cu cel al infirmierilor titulari ai unei diplome descrise, în cazul Poloniei, în anexa V punctul 5.2.2.

Secțiunea 4

Practician stomatolog

Articolul 34

Formare de bază de practician stomatolog

(1) Admiterea la formarea de bază de practician stomatolog presupune deținerea unei diplome sau a unui certificat care să asigure accesul, pentru studiile în cauză, la universități sau la instituții de învățământ superior de un nivel recunoscut ca fiind echivalent ale unui stat membru.

(2) Formarea de bază de practician stomatolog constă în total cel puțin cinci ani de studii teoretice și practice cu la cursuri de zi, cuprinzând cel puțin programa prevăzută în anexa V punctul 5.3.1 și efectuate într-o universitate, într-o instituție de învățământ superior la un nivel recunoscut ca fiind echivalent sau sub supravegherea unei universități.

Listele de materii prevăzute la anexa V punctul 5.3.1 se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Această actualizare nu poate implica, pentru nici un stat membru, o modificare a principiilor legislative existente privind sistemul de profesii în ceea ce privește formarea și condițiile de acces ale persoanelor fizice.

(3) Formarea de bază de practician stomatolog oferă garanția că persoana în cauză a dobândit următoarele cunoștințe și competențe:

- (a) cunoașterea adecvată a științelor care stau la baza stomatologiei, precum și o bună înțelegere a metodelor științifice, în special a principiilor de măsurare a funcțiilor biologice, de evaluare a faptelor stabilite științific și de analiză a datelor;
- (b) cunoașterea adecvată a constituției, fiziologiei și comportamentului persoanelor sănătoase și bolnave, precum și influenței pe care o au mediul natural și mediul social asupra stării de sănătate a omului, în măsura în care aceste elemente se raportează la stomatologie;
- (c) cunoașterea adecvată a structurii și funcției dinților, gurii, maxilarelor și țesuturilor conexe atât sănătoase, cât și bolnave, precum și raportul lor cu starea de sănătate generală și bunăstarea fizică și socială a pacientului;
- (d) cunoașterea adecvată a disciplinelor și metodelor clinice care îi oferă o imagine coerentă asupra anomaliilor, leziunilor și bolilor dinților, gurii, maxilarelor și țesuturilor conexe, precum și a ortodontologiei sub aspectele sale preventive, diagnostice și terapeutice;
- (e) o experiență clinică adecvată sub supraveghere corespunzătoare.

Formarea de bază de practician stomatolog conferă competențele necesare pentru toate activitățile de prevenire, diagnostic și tratament privind anomaliile și bolile dinților, gurii, maxilarelor și țesuturilor conexe.

Articolul 35

Formarea de practician stomatolog specialist

(1) Admiterea la formarea de practician stomatolog specialist presupune absolvirea și validarea a cinci ani de studii teoretice și practice în cadrul formării prevăzute la articolul 34 sau deținerea documentelor prevăzute la articolele 23 și 37.

(2) Formarea de practician stomatolog specialist cuprinde o formare teoretică și practică într-un centru universitar, într-un centru de îngrijiri, de educație și de cercetare sau, după caz, într-o instituție de sănătate desemnată în acest scop de către autoritățile sau organismele competente.

Formarea de practician stomatolog specialist se realizează la cursuri de zi, pe o perioadă de minimum trei ani și sub supravegherea autorităților sau organismelor competente. Formarea implică participarea personală a practicianului stomatolog specialist candidat la activitatea și responsabilitățile instituției în cauză.

Perioada minimă de formare menționată la paragraful al doilea se poate modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul adaptării sale la progresul științific și tehnic.

(3) Statele membre condiționează eliberarea unei calificări de practician stomatolog specialist de deținerea uneia dintre calificările de practician stomatolog cu formare de bază prevăzute în anexa V punctul 5.3.2.

Articolul 36

Exercitarea activităților profesionale de practician stomatolog

(1) În sensul prezentei directive, activitățile profesionale de practician stomatolog sunt cele definite la alineatul (3) și exercitate sub titlurile profesionale încorporate în anexa V punctul 5.2.2.

(2) Profesia de practician stomatolog are la bază formarea de practician stomatolog prevăzută în articolul 34 și constituie o profesie specifică și distinctă de cea de medic, specializat sau nu. Exercițarea activităților profesionale de practician stomatolog presupune deținerea unei calificări prevăzute în anexa V punctul 5.3.2. Titularii unei astfel de calificări sunt tratați în același mod ca cei cărora li se aplică articolele 23 sau 37.

(3) Statele membre se asigură ca practicienii dentari să poată avea acces în mod general la activitățile de prevenire, diagnostic și tratament privind anomaliile și bolile dinților, gurii, maxilarelor și țesuturilor conexe, precum și să poată exercita aceste activități, respectând totodată dispozițiile de reglementare și normele de deontologie care reglementează profesia la datele de referință prevăzute în anexa V punctul 5.3.2.

Articolul 37

Drepturi obținute specifice practicienilor stomatologi

(1) Fiecare stat membru recunoaște, în scopul exercitării activităților profesionale de practician stomatolog sub titlurile enumerate în anexa V punctul 5.3.2, calificările de medic eliberate în Italia, Spania, Austria, Republica Cehă și Slovacia pentru persoanele care și-au început formarea de medic până la cel târziu data de referință prevăzută în respectiva anexă pentru statul membru în cauză, însoțite de un certificat eliberat de autoritățile competente ale respectivului stat.

Certificatul trebuie să ateste respectarea următoarelor două condiții:

- (a) că persoanele în cauză s-au consacrat, în respectivul stat membru, în mod efectiv, legal și cu titlu prioritar, activităților prevăzute la articolul 36, pe o perioadă de cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului;
- (b) că persoanele în cauză sunt autorizate să exercite respectivele activități în aceleași condiții ca și titularii calificării prevăzute pentru respectivul stat membru în anexa V punctul 5.3.2.

Sunt scutiți de la practica profesională de trei ani prevăzută la paragraful al doilea litera (a) persoanele care au absolvit cu succes studii de cel puțin trei ani, atestate de autoritățile competente ale statului în cauză ca fiind echivalente cu formarea prevăzută la articolul 34.

În ceea ce privește Republica Cehă și Slovacia, calificările obținute în fosta Cehoslovacie beneficiază de aceeași recunoaștere ca și calificările cehe și slovace și în aceleași condiții ca cele indicate în paragrafele anterioare.

(2) Fiecare stat membru recunoaște calificările de medic eliberate în Italia pentru persoanele care și-au început formarea universitară de medic după 28 ianuarie 1980 și cel târziu la data de 31 decembrie 1984, însoțite de un certificat eliberat de autoritățile italiene competente.

Certificatul trebuie să ateste respectarea următoarelor trei condiții:

- (a) că persoanele în cauză au trecut cu succes proba de aptitudini specifică organizată de autoritățile italiene competente pentru a verifica dacă dețin un nivel de cunoștințe și de competențe comparabil cu cel al persoanelor care dețin o calificare prevăzută pentru Italia în anexa V punctul 5.3.2;
- (b) că s-au consacrat, în Italia, în mod efectiv, legal și cu titlu prioritar, activităților prevăzute la articolul 36, pe o perioadă de cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului;
- (c) că sunt autorizate sau exercită, în mod efectiv, legal și cu titlu prioritar și în aceleași condiții ca și titularii calificării prevăzute pentru Italia în anexa V punctul 5.3.2, activitățile prevăzute la articolul 36.

Sunt scutiți de la proba de aptitudini menționate la paragraful al doilea litera (a) persoanele care au absolvit cu succes studii de cel puțin trei ani, atestate de autoritățile competente ca fiind echivalente cu formarea prevăzută la articolul 34.

Persoanele care și-au început formarea universitară de medic după 31 decembrie 1984 sunt tratate ca cele prevăzute anterior, cu condiția ca cei trei ani de studii menționați să fi început înainte de 31 decembrie 1994.

Secțiunea 3

Veterinar

Articolul 38

Formare de veterinar

(1) Formarea de veterinar constă în total în cel puțin cinci ani de studii teoretice și practice la cursuri de zi efectuate într-o universitate, într-o instituție de învățământ superior de un nivel recunoscut ca fiind echivalent sau sub supravegherea unei universități, cuprinzând cel puțin programa prevăzută în anexa V punctul 5.4.1.

Listele de materii prevăzute la anexa V punctul 5.4.1 se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Această actualizare nu poate implica, pentru nici un stat membru, o modificare a principiilor legislative existente privind sistemul de profesii în ceea ce privește formarea și condițiile de acces ale persoanelor fizice.

(2) Admiterea la formarea de veterinar presupune deținerea unei diplome sau a unui certificat care să asigure accesul, pentru studiile în cauză, instituțiile universitare sau la instituțiile de învățământ superior de un nivel recunoscut ca fiind echivalent ale unui stat membru.

(3) Formarea de veterinar oferă garanția că persoana în cauză a dobândit următoarele cunoștințe și competențe:

- (a) cunoașterea adecvată a științelor care stau la baza activităților de veterinar;
- (b) cunoașterea adecvată a structurii și funcțiilor animalelor sănătoase, a creșterii lor, a reproducerii lor, a igienei în general, precum și a alimentației lor, inclusiv a tehnologiei utilizate la fabricarea și conservarea alimentelor corespunzătoare nevoilor lor;
- (c) cunoașterea adecvată în domeniul comportamentului și protecției animalelor;
- (d) cunoașterea adecvată a cauzelor, a naturii a desfășurării, a efectelor, a diagnosticării și a tratamentului bolilor animale, indiferent dacă sunt tratate individual sau în grup; printre acestea, o cunoaștere specială a bolilor transmisibile la om;
- (e) cunoașterea adecvată a medicinei preventive;
- (f) cunoașterea adecvată a igienei și a tehnologiei utilizate pentru obținerea, fabricarea și punerea în circulație a alimentelor animale sau a alimentelor de origine animală destinate consumului uman;
- (g) cunoașterea adecvată a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind domeniile menționate anterior;
- (h) o experiență clinică și practică adecvată, sub o supraveghere corespunzătoare.

Articolul 39

Drepturi obținute specifice veterinarilor

Fără să aducă atingere articolului 23 alineatul (4), pentru resortisanții statelor membre ale căror calificări de veterinar au fost eliberate de Estonia sau a căror formare a început în acest stat înainte de 1 mai 2004, statele membre recunosc aceste calificări de veterinar în cazul în care sunt însoțite de un certificat care să declare că persoanele în cauză au exercitat în mod efectiv și legal, în Estonia, activitățile în cauză, pe o perioadă de cel puțin cinci ani consecutivi în decursul ultimilor șapte ani dinainte de data eliberării certificatului.

Secțiunea 6

Moașă

Articolul 40

Formare de moașă

- (1) Formarea de moașă constă în total în cel puțin una dintre următoarele formări:
  - (a) o formare specifică de moașă la cursuri de zi de cel puțin trei ani de studii teoretice și practice (tip I) cuprinzând cel puțin programa prevăzută în anexa V punctul 5.5.1;
  - (b) o formare specifică de moașă la cursuri de zi de cel puțin douăzeci și opt de luni (tip II) cuprinzând cel puțin programa prevăzută în anexa V punctul 5.5.1, care nu a făcut obiectul unei formări echivalente de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale.

Statele membre se asigură ca instituția care asigură formarea moașelor să fie responsabilă cu coordonarea dintre formarea teoretică și clinică pentru întregul program de studii.

Lista de materii prevăzută în anexa V punctul 5.5.1 se poate modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Această actualizare nu poate presupune, pentru nici un stat membru, o modificare a principiilor legislative existente privind sistemul de profesii în ceea ce privește formarea și condițiile de acces ale persoanelor fizice.

- (2) Accesul la formarea de moașă face obiectul uneia dintre următoarele condiții:
- (a) absolvirea primilor zece ani cel puțin a formării școlare generale pentru tipul I sau
  - (b) deținerea unei calificări de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale menționate în anexa V punctul 5.2.2, pentru tipul II.
- (3) Formarea de moașă oferă garanția că persoana în cauză a dobândit următoarele cunoștințe și competențe:
- (a) cunoașterea adecvată a științelor care stau la baza activităților de moașă, în special a obstetricii și a ginecologiei;
  - (b) cunoașterea adecvată a deontologiei și legislației profesionale;
  - (c) cunoașterea aprofundată a funcțiilor biologice, a anatomiei și a psihologiei în domeniul obstetricii și a nou-născuților, precum și cunoașterea relațiilor existente dintre starea de sănătate și mediul fizic și social al omului și a comportamentului acestuia;
  - (d) o experiență clinică adecvată sub supravegherea unui personal calificat în obstetrică și în cadrul unor instituții autorizate;
  - (e) cunoașterea adecvată a formării personalului sanitar și experiența colaborării cu personalul.

Articolul 41

Modalități de recunoaștere a calificărilor de moașă

- (1) Calificările de moașe prevăzute în anexa V punctul 5.5.2 fac obiectul recunoașterii automate în temeiul articolului 21 în cazul în care îndeplinesc unul dintre următoarele criterii:
- (a) o formare a moașelor la cursuri de zi de cel puțin trei ani:
    - (i) fie condiționată de deținerea unei diplome, a unui certificat sau a altui titlu care să asigure accesul la universități sau la instituții de învățământ superior sau care să garanteze un nivel echivalent de cunoștințe;
    - (ii) fie urmată de o practică profesională de doi ani pentru care se eliberează un certificat în conformitate cu alineatul (2);
  - (b) o formare de moașă la cursuri de zi de cel puțin doi ani sau 3 600 de ore, condiționată de deținerea unei calificări de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale prevăzută în anexa V punctul 5.2.2;
  - (c) o formare de moașă la cursuri de zi de cel puțin douăzeci și opt de luni sau 3 000 de ore, condiționată de deținerea unei calificări de infirmier responsabil pentru îngrijiri generale prevăzută în anexa V punctul 5.2.2, urmată de o practică profesională de un an pentru care se eliberează un certificat în conformitate cu alineatul (2).
- (2) Certificatul menționat la alineatul (1) se eliberează de autoritățile competente ale statului membru de origine. El atestă că beneficiarul, după ce a obținut calificarea de moașă, a exercitat

în mod satisfăcător, într-un spital sau într-o instituție de sănătate desemnată în acest sens, toate activitățile de moașă în perioada corespunzătoare.

Articolul 42

Exercitarea activităților profesionale de moașă

- (1) Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică activităților de moașă, astfel cum sunt definite de fiecare stat membru, fără să aducă atingere alineatului (2), și sunt exercitate sub titlurile profesionale încorporate în anexa V punctul 5.5.2.
- (2) Statele membre se asigură ca moașele să poată avea cel puțin acces la activitățile menționate în cele ce urmează și să le exercite:
  - (a) asigurarea unei bune informări și consilierea în materie de planificare familială;
  - (b) diagnosticarea sarcinii, apoi supravegherea sarcinii normale, efectuarea examinărilor necesare supravegherii evoluției sarcinii normale;
  - (c) prescrierea sau consilierea privind examinările necesare celei mai timpurii diagnosticări posibile a sarcinilor cu riscuri;
  - (d) stabilirea unui program de pregătire a viitorilor părinți și consilierea lor în materie de igienă și alimentație, asigurarea pregătirii complete pentru naștere;
  - (e) îngrijirea și asistarea mamei în timpul travaliului și monitorizarea stării fetei *in utero* prin mijloace clinice și tehnice adecvate;
  - (f) coordonarea nașterilor normale, inclusiv, la nevoie, efectuarea de epiziotomii și, în cazuri de urgență, practicarea nașterii în prezentație pelviană;
  - (g) recunoașterea, la mamă sau la copil, a semnelor de anunțare a unor anomalii care necesită intervenția unui medic și, după caz, asistarea acestuia; luarea măsurilor de urgență care se impun în absența medicului, în special extragerea manuală a placentei, urmată eventual de examinarea manuală a uterului;
  - (h) examinarea și îngrijirea noului-născut; luarea tuturor inițiativelor care se impun în caz de nevoie și practicarea, după caz, a resuscitării imediate;
  - (i) îngrijirea mamei, monitorizarea progreselor mamei în perioada post-natală și acordarea tuturor sfaturilor utile privind creșterea noului-născut în cele mai bune condiții;
  - (j) practicarea îngrijirilor prescrise de medic;
  - (k) elaborarea rapoartelor scrise necesare.

Articolul 43

Drepturi obținute specifice moașelor

- (1) Fiecare stat membru recunoaște ca probă suficientă pentru resortisanții statelor membre ale căror calificări de moașă îndeplinesc toate cerințele minime de formare prevăzute la articolul 40, dar, în temeiul articolului 41, nu sunt recunoscute decât în cazul în care sunt însoțite de certificatul de practică profesională menționat la articolul 41 alineatul (2), calificările eliberate de respectivele state membre înainte de data de referință prevăzută în anexa V punctul 5.5.2, însoțite de un certificat care să ateste că respectivii resortisanți s-au consacrat în mod efectiv și lega activităților în cauză pe o perioadă de cel puțin doi ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului.
- (2) Dispozițiile alineatului (1) se aplică resortisanților statelor membre ale căror calificări de moașă certifică o formare care a fost realizată pe teritoriul fostei Republici Democratice Germania și care îndeplinesc toate cerințele minime de formare prevăzute la articolul 40 dar, în temeiul articolului 41, nu sunt recunoscute decât în cazul în care sunt însoțite de certificatul de practică

profesională menționat la articolul 41 alineatul (2), în cazul în care certifică o formare care a început înainte de 3 octombrie 1990.

(3) În ceea ce privește calificările poloneze de moașă, numai următoarele dispoziții se aplică în materie de drepturi obținute.

În ceea ce privește resortisanții statelor membre ale căror calificări de moașe sau fost eliberate de Polonia sau a căror formare a început în acest stat înainte de 1 mai 2004 și care nu îndeplinesc cerințele minime în materie de formare prevăzute la articolul 40, statele membre recunosc următoarele calificări de moașă în cazul în care sunt însoțite de un certificat care să declare că respectivele persoane au exercitat în mod efectiv și legal, în Polonia, activitățile de moașă în perioada menționată în cele ce urmează:

- (a) calificare de moașă la nivel de licență (dyplom licencjata pielęgniarstwa): cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului;
- (b) calificare de moașă care să ateste absolvirea unor studii superioare, eliberată de o instituție de învățământ profesional medical (dyplom położnej): cel puțin cinci ani consecutivi în decursul ultimilor șapte ani dinainte de data eliberării certificatului.

(4) Statele membre recunosc calificările de moașă eliberate în Polonia pentru moașele care și-au încheiat formarea înainte de 1 mai 2004 și care nu îndeplinesc cerințele minime în materie de formare prevăzute la articolul 40, atestate de o „licență” obținută pe baza unui program special de revalorizare descris la articolul 11 din Legea din 20 aprilie 2004 de modificare a legii privind profesiile de infirmier și de moașă și privind alte acte juridice (*Jurnalul Oficial al Republicii Polone* din 30 aprilie 2004, nr. 92, pos. 885) și în Regulamentul Ministerului Sănătății din 11 mai 2004 privind condițiile detaliate referitoare la cursurile asigurate pentru infirmieri și moașe titulari ai unui certificat de studii liceale (examen final – matura) și absolvenți ai unui liceu sanitar sau ai unor instituții de învățământ sanitar care formează infirmieri și moașe (*Jurnalul Oficial al Republicii Polone* din 13 mai 2004, nr. 110, pos. 1170), cu scopul de a verifica dacă persoana în cauză deține un nivel de cunoștințe și de competențe comparabil cu cel al moașelor titulare ai unei diplome descrise, în cazul Poloniei, în anexa V punctul 5.5.2.

Secțiunea 7

Farmacist

Articolul 44

Formare de farmacist

(1) Admiterea la formarea de farmacist presupune deținerea unei diplome sau a unui certificat care să asigure accesul, pentru studiile în cauză, la universități sau la instituții de învățământ superior de un nivel recunoscut ca fiind echivalent ale unui stat membru.

(2) Calificarea de farmacist certifică o formare pe o perioadă de cinci ani, dintre care cel puțin:

- (a) patru ani de formare teoretică și practică la cursuri de zi într-o universitate, într-o instituție de învățământ superior de un nivel recunoscut ca fiind echivalent sau sub supravegherea unei universități;
- (b) șase luni de stagiu într-o farmacie deschisă publicului sau într-un spital, sub supravegherea serviciului farmaceutic al respectivului spital.

Acest ciclu de formare cuprinde cel puțin programa prevăzută în anexa V punctul 5.6.1. Listele de materii prevăzute la anexa V punctul 5.6.1 se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Această actualizare nu poate implica, pentru nici un stat membru, o modificare a principiilor legislative existente privind sistemul de profesii în ceea ce privește formarea și condițiile de acces ale persoanelor fizice.

(3) Formarea de farmacist oferă garanția că persoana în cauză a dobândit următoarele cunoștințe și competențe:

- (a) cunoașterea adecvată a medicamentelor și a substanțelor utilizate pentru fabricarea produselor medicamentoase;
- (b) cunoașterea adecvată a tehnologiei farmaceutice și a controlului fizic, chimic, biologic și microbiologic al produselor medicamentoase;
- (c) cunoașterea adecvată a metabolismului, a efectelor medicamentelor și a acțiunii substanțelor toxice, precum și a utilizării produselor medicamentoase;
- (d) o cunoaștere adecvată care permite evaluarea datelor științifice privind produsele medicamentoase, pentru a putea furniza pe această bază informații corespunzătoare;
- (e) cunoașterea adecvată a condițiilor legale și a altor condiții în materie de exercitare a activităților farmaceutice.

Articolul 45

Exercitarea activităților profesionale de farmacist

(1) În sensul prezentei directive, activitățile de farmacist sunt cele ale căror acces și exercitare fac obiectul, în unul sau mai multe state membre, unor condiții de calificare profesională și care sunt deschise titularilor uneia dintre calificările prevăzute în anexa V punctul 5.6.2.

(2) Statele membre se asigură ca titularii unei calificări universitare sau de un nivel recunoscut ca fiind echivalent de farmacist care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 44 să poată avea cel puțin acces la activitățile menționate în cele ce urmează și să le exercite, sub rezerva, după caz, a unei cerințe de experiență profesională suplimentară:

- (a) pregătirea formei farmaceutice a produselor medicamentoase;
- (b) fabricarea și testarea produselor medicamentoase;
- (c) testarea produselor medicamentoase într-un laborator de testare a produselor medicamentoase;
- (d) stocarea, conservarea și distribuirea de produse medicamentoase în stadiul de comerț cu ridicata;
- (e) pregătirea, testarea, stocarea și distribuirea produselor medicamentoase în farmaciile deschise publicului;
- (f) pregătirea, testarea, stocarea, și distribuirea produselor medicamentoase în spitale;
- (g) difuzarea de informații și consiliere privind produsele medicamentoase.

(3) În cazul în care, într-un stat membru, accesul la una dintre activitățile de farmacist sau exercitarea acesteia este condiționată, în afară de deținerea unei calificări prevăzute în anexa V punctul 5.6.2, de necesitatea unei experiențe profesionale suplimentare, respectivul stat membru recunoaște ca probă suficientă în acest sens un certificat al autorităților competente ale statului membru de origine conform căruia persoana în cauză a exercitat respectivele activități în statul membru de origine pe o perioadă egală.

(4) Recunoașterea menționată la alineatul (3) nu se aplică în ceea ce privește experiența profesională de doi ani solicitată de Marele Ducat al Luxemburgului pentru atribuirea unei concesi de stat de farmacie deschisă.

(5) În cazul în care, într-un stat membru, la 16 septembrie 1985 se desfășura un concurs de probe destinat să selecteze dintre titularii menționați la alineatul (2) pe cei care sunt autorizați să devină proprietari ai noilor farmacii a căror creare a fost decisă în cadrul unui sistem național

de repartizare geografică, respectivul stat membru, prin derogare de la alineatul (1), poate să mențină respectivul concurs și să invite resortisanții statelor membre care dețin unul dintre calificările de farmacist prevăzute în anexa V punctul 5.6.2 sau care fac obiectul dispozițiilor articolului 23.

Secțiunea 8

Arhitect

Articolul 46

Formare de arhitect

(1) Formarea de arhitect constă în total, cel puțin, fie în patru ani de studii la cursuri de zi, fie în șase ani de studii, dintre care cel puțin trei ani la cursuri de zi, într-o universitate sau într-o instituție de învățământ comparabilă. Această formare trebuie atestată de reușita la un examen la nivel universitar.

Formarea la nivel universitar și a cărei componentă principală este arhitectura trebuie să mențină un echilibru între aspectele teoretice și practice ale formării în arhitectură și trebuie să asigure dobândirea următoarelor cunoștințe și competențe:

- (a) capacitatea de a concepe proiecte arhitecturale care să corespundă atât cerințelor estetice, cât și cerințelor tehnice;
- (b) cunoașterea adecvată a istoriei și a teoriilor arhitecturii, precum și a artelor, tehnologiilor și științelor umane conexe;
- (c) cunoașterea artelor frumoase ca factori ce pot influența calitatea de concepere a proiectelor arhitecturale;
- (d) cunoașterea adecvată a urbanismului, planificării și tehnicilor aplicate în procesul de planificare;
- (e) capacitatea de a înțelege relațiile dintre oameni și proiectele arhitecturale, pe de o parte, și proiectele arhitecturale și mediul lor, pe de altă parte, precum și capacitatea de a înțelege necesitatea de a armoniza proiectele arhitecturale și spațiile în funcție de necesitățile și scara umană;
- (f) capacitatea de a înțelege profesia de arhitect și rolul său în societate, în special prin elaborarea de proiecte ținând seama de factorii sociali;
- (g) cunoașterea metodelor de cercetare și de pregătire a proiectului de construcție;
- (h) cunoașterea problemelor de concepere structurală, de construcție și de inginerie asociate proiectării clădirilor;
- (i) cunoașterea adecvată a problemelor fizice și a tehnologiilor, precum și a funcționării construcțiilor, astfel încât să le doteze cu toate elementele de confort interior și de protecție climaterică;
- (j) o capacitate tehnică care să îi permită să conceapă construcții care să îndeplinească cerințele utilizatorilor, respectând totodată limitele impuse de buget și de reglementările în domeniul construcțiilor;
- (k) cunoașterea adecvată a industriilor, organizațiilor, reglementărilor și procedurilor care intervin în procesul de concretizare a proiectelor în clădiri și de integrare a planurilor în planificarea generală.

(2) Cunoștințele și competențele prevăzute la alineatul (1) se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2) în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Această actualizare nu poate implica, pentru nici un stat membru, o modificare a principiilor legislative existente privind sistemul de profesii în ceea ce privește formarea și condițiile de acces ale persoanelor fizice.

Articolul 47

Derogări de la condițiile de formare de arhitect

(1) Prin derogare de la articolul 46, se recunoaște, de asemenea, ca respectând dispozițiile articolului 21, formarea „Fachhochschulen” în Republica Federală Germania, pe o perioadă de trei ani, în curs la 5 august 1985, care îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 46 și care asigură accesul la activitățile prevăzute la articolul 48 în respectivul stat membru sub titlul profesional de arhitect, cu condiția ca formarea să fie completată de o perioadă de experiență profesională de patru ani, în Republica Federală Germania, atestată de un certificat eliberat de asociația profesională pe lista căreia este înscris arhitectul care dorește să beneficieze de dispozițiile prezentei directive.

Asociația profesională trebuie să stabilească în prealabil că lucrările realizate de arhitectul în cauză în domeniul arhitecturii constituie o aplicare probantă a tuturor cunoștințelor și competențelor prevăzute la articolul 46 alineatul (1). Certificatul se eliberează în conformitate cu aceeași procedură ca cea aplicabilă înscrierii pe lista asociației profesionale.

(2) Prin derogare de la articolul 46, se recunoaște, de asemenea, ca respectând dispozițiile articolului 21, în cadrul promovării sociale sau al studiilor universitare cu frecvență redusă, formarea care îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 46, atestată printr-un examen în arhitectură absolvit cu succes de către o persoană care lucrează de șapte ani sau mai mult în domeniul arhitecturii sub supravegherea unui arhitect sau a unui birou de arhitectură. Respectiva examinare trebuie să aibă un nivel universitar și să fie echivalentă cu examenul final menționat la articolul 46 alineatul (1) primul paragraf.

Articolul 48

Exercitarea activităților profesionale de arhitect

(1) În sensul prezentei directive, activitățile profesionale de arhitect sunt cele exercitate în mod normal sub titlul profesional de arhitect.

(2) Se consideră că îndeplinesc condițiile necesare pentru a exercita activitățile de arhitect sub titlul profesional de arhitect resortisanții unui stat membru autorizați să poarte acest titlu în temeiul unei legi care atribuie autorității competente a unui stat membru competența de a acorda acest titlu resortisanților statelor membre care s-au distins în mod deosebit prin calitatea realizărilor lor în domeniul arhitecturii. Un certificat eliberat de statul lor membru de origine trebuie să ateste că activitățile persoanei în cauză se încadrează în domeniul arhitecturii.

Articolul 49

Drepturi obținute specifice arhitecților

(1) Fiecare stat membru recunoaște calificările de arhitect prevăzute în anexa VI punctul 6 eliberate de alte state membre și care atestă o formare care a început cel târziu în decursul anului academic de referință prevăzut în respectiva anexă, chiar dacă nu îndeplinesc cerințele minime prevăzute la articolul 46, dându-le același efect pe teritoriul său ca și calificărilor de arhitect pe care el însuși le eliberează în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale de arhitect și exercitarea acestora.

Se recunosc, în aceste condiții, certificatele autorităților competente ale Republicii Federale Germania care atestă echivalența calificărilor eliberate începând cu 8 mai 1945 de către autoritățile competente ale Republicii Democrate Germania cu calificările prevăzute în anexa menționată anterior.

(2) Fără să aducă atingere alineatului (1), fiecare stat membru recunoaște, acordându-le, în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale de arhitect și exercitarea acestora sub titlul

profesional de arhitect, același efect pe teritoriul său ca și calificărilor pe care el însuși le eliberează, certificatele eliberate pentru resortisanții statelor membre de către statele membre care au pus în aplicare norme privind accesul la activitățile de arhitect și exercitarea acestor activități la următoarele date:

- (a) la 1 ianuarie 1995 pentru Austria, Finlanda și Suedia;
- (b) la 1 mai 2004 pentru Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Slovenia și Slovacia;
- (c) la 5 august 1987 pentru celelalte state membre.

Certificatele prevăzute la primul paragraf atestă că titularul lor a fost autorizat, până cel târziu la data respectivă, să poarte titlul profesional de arhitect și că s-a consacrat efectiv, în cadrul normelor menționate anterior, activităților în cauză pe o perioadă de cel puțin trei ani consecutivi în decursul ultimilor cinci ani dinainte de data eliberării certificatului.

CAPITOLUL IV

Dispoziții comune privind stabilirea

Articolul 50

Documente și formalități

(1) Atunci când hotărâsc asupra unei cereri de obținere a autorizației de exercitare a profesiei reglementate în cauză în temeiul prezentului titlu, autoritățile competente ale statului membru gazdă pot solicita documentele și certificatele enumerate în anexa VII.

În momentul prezentării lor, documentele prevăzute în anexa VII punctul 1 literele (d), (e) și (f) nu pot fi mai vechi de trei luni.

Statele membre, organismele și alte persoane juridice asigură confidențialitatea informațiilor transmise.

(2) În cazul unor îndoieli justificate, statul membru gazdă poate solicita autorităților competente ale unui stat membru o confirmare a autenticității certificatelor și calificărilor eliberate în acest alt stat membru, precum și, după caz, confirmarea faptului că beneficiarul îndeplinește, în ceea ce privește profesiile prevăzute la capitolul III din prezentul titlu, condițiile minime de formare prevăzute la articolele 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 și respectiv 46.

(3) În cazul unor îndoieli justificate, în cazul în care o autoritate competentă a unui stat membru a eliberat o calificare, astfel cum a fost definită la articolul 3 alineatul (1) litera (c), care include o formare primită în totalitate sau parțial într-o instituție legal stabilită pe teritoriului unui alt stat membru, statul membru gazdă are dreptul să verifice pe lângă organismul competent al statului membru de origine în care a fost eliberată calificarea:

- (a) în cazul în care formarea asigurată de instituția în cauză a fost certificată în mod oficial de instituția de învățământ situată în statul membru de origine în care a fost eliberată calificarea;
- (b) în cazul în care calificarea eliberată este aceeași cu cea care ar fi fost eliberată în cazul în care ciclul de formare ar fi fost același în statul membru de origine în care a fost eliberată calificarea și
- (c) în cazul în care calificarea eliberată conferă aceleași drepturi de acces la profesie pe teritoriul statului membru de origine în care a fost eliberată calificarea.

(4) În cazul în care un stat membru gazdă solicită resortisanților săi depunerea unui jurământ sau a unei declarații solemne pentru a avea acces la o profesie reglementată și în cazul în care formularea respectivului jurământ sau a respectivei declarații nu poate fi utilizată de resortisanții celorlalte state membre, statul membru se asigură că persoana în cauză poate utiliza o formulare echivalentă corespunzătoare.

Articolul 51

Procedură de recunoaștere reciprocă a calificărilor profesionale

- (1) Autoritatea competentă a statului membru gazdă confirmă primirea dosarului solicitantului în termen de o lună de la data primirii sale și îl informează, după caz, cu privire la lipsa oricărui document.
- (2) Procedura de evaluare a unei cereri de obținere a autorizației de a exercita o profesie reglementată trebuie finalizată în cel mai scurt timp și trebuie să conducă la o decizie justificată în mod corespunzător a autorității competente a statului membru gazdă, în orice caz, în termen de trei luni de la data prezentării dosarului complet al persoanei în cauză. Cu toate acestea, acest termen se poate prelungi cu o lună în cazurile reglementate la capitolele I și II din prezentul titlu.
- (3) Decizia sau neluarea unei decizii în termenul menționat anterior face obiectul unei acțiuni în justiție în temeiul legislației naționale.

Articolul 52

Utilizarea titlurilor profesionale

- (1) În cazul în care, într-un stat membru gazdă, utilizarea unui titlu profesional privind una dintre activitățile profesiei în cauză este reglementată, resortisanții celorlalte state membre care sunt autorizați să exercite o profesie reglementată în temeiul titlului III utilizează titlul profesional al statului membru gazdă care, în respectivul stat, corespunde acestei profesii, și utilizează, de asemenea, eventualele sale abrevieri.
- (2) În cazul în care o profesie este reglementată în statul membru gazdă de către o asociație sau organizație în sensul articolului 3 alineatul (2), resortisanții statelor membre nu sunt autorizați să utilizeze titlul profesional acordat de respectiva organizație sau asociație, nici abrevierea acestuia, decât în cazul în care prezintă o dovadă că sunt membri ai respectivei organizații sau asociații.

În cazul în care condiționează obținerea calității de membru de anumite calificări, asociația sau organizația nu poate face acest lucru decât în condițiile prevăzute de prezenta directivă în ceea ce privește resortisanții celorlalte state membre care dețin calificări profesionale.

TITLUL IV

NORME PRIVIND EXERCITAREA PROFESIEI

Articolul 53

Cunoștințe lingvistice

Persoanele care beneficiază de recunoașterea calificărilor profesionale trebuie să cunoască limbile necesare exercitării profesiei în statul membru gazdă.

Articolul 54

Utilizarea titlurilor academice

Fără să aducă atingere articolelor 7 și 52, statul membru gazdă se asigură de recunoașterea dreptului persoanelor interesate de a-și utiliza titlurile academice care li s-au acordat în statul membru de origine și, eventual, abrevierea acestora, în limba respectivului stat. Statul membru gazdă poate solicita ca titlul să fie urmat de denumirea și adresa instituției sau comisiei care l-a eliberat. În cazul în care titlul academic al statului membru de origine poate fi confundat în statul membru gazdă cu un titlu care necesită, în respectivul stat membru gazdă, o formare suplimentară care nu a fost parcursă de beneficiar, respectivul stat membru gazdă poate solicita ca acesta să utilizeze titlul academic al statului membru de origine într-o formă adecvată, indicată de statul membru gazdă.

Articolul 55

Aprobarea din partea caselor de asigurări de sănătate

Fără să aducă atingere articolului 5 alineatul (1) și articolului 6 primul paragraf litera (b), statele membre care solicită persoanelor care și-au obținut calificările profesionale pe teritoriul lor efectuarea unui stagiu pregătitor și/sau a unei perioade de experiență profesională pentru a fi aprobate de o casă de asigurări de sănătate scutesc de această obligație titularii de calificări profesionale de medic și de practician stomatolog obținute într-un alt stat membru.

TITLUL V

COOPERARE ADMINISTRATIVĂ ȘI COMPETENȚE DE APLICARE

Articolul 56

Autorități competente

(1) Autoritățile competente ale statului membru gazdă și ale statului membru de origine colaborează îndeaproape și își acordă asistență reciprocă pentru a facilita punerea în aplicare a prezentei directive. Ele asigură confidențialitatea informațiilor pe care le schimbă.

(2) Autoritățile competente ale statului membru gazdă și ale statului membru de origine fac schimb de informații privind sancțiunile disciplinare sau penale care au fost acordate sau privind alte circumstanțe specifice grave care pot avea consecințe asupra exercitării activităților în temeiul prezentei directive, respectând legislația privind protecția datelor cu caracter personal prevăzută în Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește tratarea datelor cu caracter personal și libera circulație a respectivelor date¹ și în Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind tratarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice (directiva privind viața privată și comunicațiile electronice)².

Statul membru de origine analizează veridicitatea circumstanțelor, iar autoritățile sale decid cu privire la natura și amploarea investigațiilor pe care trebuie să le efectueze și comunică statului membru gazdă cu privire la concluziile la care ajunge din informațiile transmise.

(3) Fiecare stat membru desemnează, până la 20 octombrie 2007, autoritățile și organismele competente autorizate să elibereze sau să primească calificări și alte documente sau informații, precum și pe cele autorizate să primească cererile și să ia deciziile prevăzute în prezenta directivă și informează de îndată celelalte state membre și Comisia cu privire la aceasta.

(4) Fiecare stat membru desemnează un coordonator al activităților autorităților menționate la alineatul (1) și informează celelalte state membre și Comisia cu privire la aceasta.

Coordonatorii au următoarele sarcini:

- (a) să promoveze o aplicare uniformă a prezentei directive;
- (b) să colecteze toate informațiile utile punerii în aplicare a prezentei directive, în special cele privind condițiile de acces la profesiile reglementate în statele membre.

Pentru îndeplinirea sarcinii prevăzute la litera (b), coordonatorii pot apela la punctele de contact menționate la articolul 57.

Articolul 57

Puncte de contact

¹ JO L 281, 23.11.1995, p. 31. Directivă, astfel cum a fost modificată de Regulamentul (CE) nr. 1882/2003.

² JO L 201, 31.7.2002, p. 37.

Fiecare stat membru desemnează, până la 20 octombrie 2007, un punct de contact care are următoarele sarcini:

- (a) să furnizeze cetățenilor și punctelor de contact ale celorlalte state membre orice informație utilă pentru recunoașterea calificărilor profesionale prevăzută de prezenta directivă, în special informații privind legislația națională care reglementează profesiile și exercitarea acestora, inclusiv legislația socială, precum și, după caz, normele de deontologie;
- (b) să asiste cetățenii în realizarea drepturilor conferite în temeiul prezentei directive, după caz în cooperare cu celelalte puncte de contact și autoritățile competente ale statului membru gazdă.

La cererea Comisiei, punctele de contact o informează cu privire la rezultatele cazurilor tratate în temeiul literei (b), în termen de două luni de la data sesizării lor.

Articolul 58

Comitetul pentru recunoașterea calificărilor profesionale

- (1) Comisia este asistată de un comitet pentru recunoașterea calificărilor profesionale, denumit în continuare „comitet”, format din reprezentanții statelor membre și prezidat de un reprezentant al Comisiei.
- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE, prin respectarea dispozițiilor articolului 8 din aceeași decizie.

Perioada prevăzută la articolul 5 alineatul (6) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la două luni.

- (3) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

TITLUL VI

ALTE DISPOZIȚII

Articolul 60

Rapoarte

- (1) De la 20 octombrie 2007, statele membre prezintă Comisiei, o dată la doi ani, un raport privind punerea în aplicare a sistemului. În afară de observații generale, acest raport cuprinde un rezumat statistic al deciziilor luate, precum și o descriere a principalelor probleme care decurg din punerea în aplicare a prezentei directive.
- (2) De la 20 octombrie 2007, Comisia elaborează, o dată la cinci ani, un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive.

Articolul 61

Clauză de derogare

În cazul în care, pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei directive, un stat membru întâlnește dificultăți majore în anumite domenii, Comisia examinează respectivele dificultăți în colaborare cu statul membru în cauză.

După caz, Comisia decide, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 58 alineatul (2), să permită statului membru respectiv să deroge de la aplicarea dispoziției în cauză, pentru o perioadă limitată.

Articolul 62

Abrogare

Directivile 77/452/CEE, 77/453/CEE, 78/686/CEE, 78/687/CEE, 78/1026/CEE, 78/1027/CEE, 80/154/CEE, 80/155/CEE, 85/384/CEE, 85/432/CEE, 85/433/CEE, 89/48/CEE, 92/51/CEE, 93/16/CEE și 1999/42/CE se abrogă cu efect de la 20 octombrie 2007. Trimiterile la directivele abrogate se citesc ca trimiteri la prezenta directivă, iar actele adoptate în temeiul respectivelor directive nu sunt afectate de abrogarea lor.

Articolul 63

Transpunere

Statele membre pun în vigoare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 20 octombrie 2007. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 64

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în la douăzeci de zile de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 65

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasburg, 7 septembrie 2005.

Pentru Parlamentul European

Președintele

J. BORELL FONTELLES

Pentru Consiliu

Președintele

C. CLARKE

ANEXA I

Lista asociațiilor sau organizațiilor profesionale care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (3)

IRLANDA¹

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland²

¹ Resortisanții irlandezi sunt și membri ai următoarelor asociații sau organizații din Regatul Unit:
Institute of Chartered Accountants in England and Wales
Institute of Chartered Accountants of Scotland
Institute of Actuaries
Faculty of Actuaries
The Chartered Institute of Management Accountants
Institute of Chartered Secretaries and Administrators
Royal Town Planning Institute
Royal Institution of Chartered Surveyors
Chartered Institute of Building.

² Doar în sensul activității de verificare a conturilor.

2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland²
3. The Association of Certified Accountants²
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

REGATUL UNIT

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy

27. Institution of Electrical Engineers
28. Institution of Gas Engineers
29. Institution of Mechanical Engineers
30. Institution of Chemical Engineers
31. Institution of Production Engineers
32. Institution of Marine Engineers
33. Royal Institution of Naval Architects
34. Royal Aeronautical Society
35. Institute of Metals
36. Chartered Institution of Building Services Engineers
37. Institute of Measurement and Control
38. British Computer Society

ANEXA II

Lista formărilor care au o structură specială prevăzute la articolul 11 alineatul (6) litera (c) punctul (ii)

1. Domeniul paramedical și socio-pedagogic

Formare pentru

în Germania

- infirmier(ă) pediatrie („Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger”),
- fizioterapeut [„Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)”]¹,
- terapeut ocupațional/ergoterapeut („Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut/Ergotherapeut”),
- logoped („Logopäde/Logopädin”),
- ortoptist [„Orthoptist(in)”],
- educator(educatoare) autorizat(ă) de stat [„Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)”],
- educator(educatoare) terapeut(ă) autorizat(ă) de stat [„Staatlich anerkannte(r) Heilpädagog(-in)”],
- asistent(ă) medical(ă) de laborator [„medizinisch-technische(r) Laboratoriums-Assistent(in)”],
- asistent(ă) medical(ă) în radiologie [„medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)”],
- asistent(ă) medical(ă) în diagnosticare funcțională [„medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik”],

---

¹ De la 1 iunie 1994, titlul profesional de „Krankengymnast(in)” se înlocuiește cu cel de „Physiotherapeut(in)”. Cu toate acestea, membrii acestei profesii care și-au obținut diploma înainte de această dată pot continua, dacă doresc, să poarte titlul de „Krankengymnast(in)”.

- asistent(ă) medical(ă) în medicină veterinară [„veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)“],
- dietician(ă) [„Diätassistent(in)“],
- tehnician(ă) farmacist(ă) („Pharmazieingenieur“), formare primită înainte de 31 martie 1994 pe teritoriul fostei Republici Democratice Germania sau pe teritoriul noilor Länder,
- infirmier(ă) psihiatru [“Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger“],
- logoterapeut [„Sprachtherapeut(in)“];

în Republica Cehă:

- asistent pentru îngrijiri medicale („zdravotnický asistent“),

care reprezintă o formare de o durată totală de cel puțin treisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și patru ani de formare profesională într-un liceu sanitar, completată de examenul „maturitní zkouška“,

- asistent nutriționist („nutriční asistent“),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin treisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și patru ani de formare profesională într-un liceu sanitar, completată de examenul „maturitní zkouška“;

în Italia

- tehnician dentar („odontotecnico“),
- optician („ottico“);

în Cipru:

- tehnician dentar („οδοντοεχvíτης“),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin paisprezece ani, dintre care cel puțin șase ani de studii de bază, șase ani de studii liceale și doi ani de studii superioare profesionale, urmată de un an de experiență profesională,

- optician („τεχνικός οπτικός“),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin paisprezece ani, dintre care cel puțin șase ani de studii de bază, șase ani de studii liceale și doi ani de studii superioare profesionale, urmată de un an de experiență profesională;

în Letonia

- asistent stomatolog („zobārstniecības māsa“),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin treisprezece ani, dintre care cel puțin zece ani de studii școlare generale și doi ani de studii profesionale într-o instituție de învățământ sanitar, urmată de trei ani de experiență profesională la sfârșitul cărora, pentru obținerea unui certificat de specializare, trebuie absolvit un examen,

- asistent de laborator de analize biomedicale („biomedicīnas laborants“),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin zece ani de studii școlare generale și doi ani de studii profesionale într-o instituție de învățământ sanitar, urmată de doi ani de experiență profesională la sfârșitul cărora, pentru obținerea unui certificat de specializare, trebuie absolvit un examen,

- tehnician dentar („zobu tehnikis”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin zece ani de studii școlare generale și doi ani de studii profesionale într-o instituție de învățământ sanitar, urmată de doi ani de experiență profesională la sfârșitul cărora, pentru obținerea unui certificat de specializare, trebuie absolvit un examen,

- asistent fizioterapeut („fizioterapeita asistents”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin treisprezece ani, dintre care cel puțin zece ani de studii școlare generale și trei ani de studii profesionale într-o instituție de învățământ sanitar, urmată de doi ani de experiență profesională la sfârșitul cărora, pentru obținerea unui certificat de specializare, trebuie absolvit un examen;

în Luxemburg:

- asistent(ă) tehnic(ă) medical(ă) în domeniul radiologiei [„assistant(e) technique médical(e) en radiologie”],
- asistent(ă) de laborator tehnic medical [„assistant(e) technique médical(e) de laboratoire”],
- infirmier(ă) de psihiatrie („infirmier/ière psychiatrique”),
- asistent(ă) tehnic(ă) medical(ă) în domeniul chirurgiei [„assistant(e) technique médical(e) en chirurgie”],
- infirmier(ă) pediatrie („infirmier/ière puériculteur/trice”),
- infirmier(ă) anestezie („infirmier/ière anesthésiste”),
- maseur/maseuză calificat(ă) [„masseur/euse diplômé(e)”],
- educator (educatoare) („éducateur/trice”),

în Țările de Jos

- asistent veterinar („dierenartsassistent”)

care reprezintă formări cu o durată totală de cel puțin treisprezece ani, dintre care:

- (i) fie cel puțin trei ani de formare profesională într-o școală specializată, atestată printr-un examen, completată eventual printr-un ciclu de specializare de unu sau doi ani, care se încheie cu un examen;
- (ii) fie cel puțin doi ani și jumătate de formare profesională într-o școală specializată, care se încheie cu un examen și completată printr-o practică profesională de cel puțin șase luni sau un stagiul profesional de cel puțin șase luni într-o instituție autorizată;
- (iii) fie cel puțin doi ani de formare profesională într-o școală specializată, care se încheie cu un examen și completată printr-o practică profesională de cel puțin un an printr-un stagiul profesional de cel puțin un an într-o instituție autorizată;
- (iv) fie, în cazul asistenților veterinari („dierenartsassistent”) în Țările de Jos, trei ani de formare profesională într-o școală specializată („program MBO”) sau, alternativ, trei ani de formare profesională după sistemul dual de învățământ („LLW”), ambele încheindu-se cu un examen;

în Austria

- formarea de bază specializată în îngrijiri pediatrice („spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege”),
- formarea de bază specializată în asistență psihiatrică („spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege”),
- optician specializat în lentile de contact („Kontaktlinsenoptiker”),
- pedichiurist („Fußpfleger”),
- tehnician în proteze auditive („Hörgeräteakustiker”),
- droghist („Drogist”),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare de o durată totală de cel puțin paisprezece ani, dintre care o formare de cel puțin cinci ani într-un cadru de formare structurat divizat, pe de o parte, într-o perioadă de ucenicie de cel puțin trei ani, incluzând o formare primită parțial la locul de muncă și parțial asigurată de o instituție profesională și, pe de altă parte, o perioadă de stagiu și de formare care se încheie cu un examen profesional ce conferă dreptul de exercitare a profesiei și de formare a ucenicilor,

- maseur („Masseur”),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare de o durată totală de paisprezece ani, dintre care o formare de cinci ani într-un cadru de formare structurat, incluzând o perioadă de ucenicie de doi ani, o perioadă de stagiu și de formare de doi ani și o formare de un an, care se încheie cu un examen profesional ce conferă dreptul de exercitare a profesiei și de formare a ucenicilor,

- îngrijitor de grădiniță („Kindergärtner/in”),

- educator („Erzieher”),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare de o durată totală de treisprezece ani, dintre care o formare profesională de cinci ani într-o școală specializată, care se încheie cu un examen;

în Slovacia

- profesor în domeniul dansului în școlile de artă de bază („učiteľ v tanečnom odbore na základných umeleckých školách”),

care reprezintă o formare de o durată totală de cel puțin paisprezece ani și jumătate, dintre care opt ani de învățământ de bază, patru ani de studii într-o instituție de învățământ liceal specializat și o formare de cinci semestre în pedagogia dansului,

- educator în instituții de educație specializate și în centre de servicii sociale („vychovávateľ v špeciálnych výchovných zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb”),

care reprezintă o formare de o durată totală de cel puțin paisprezece ani, dintre care opt – nouă ani de învățământ de bază, patru ani de studii într-o instituție de învățământ liceal specializat în pedagogie sau într-o altă instituție de învățământ liceal și doi ani de studii complementare de pedagogie cu frecvență redusă.

2. Sectorul artizanal (Mester/Meister/Maître) reprezentând formări legate de activități artizanale nereglementate de titlul III capitolul II din prezenta directivă

Următoarele formări:

în Danemarca

- optician („optometrist“)

acest ciclu are o durată totală de paisprezece ani, inclusiv cinci ani de formare profesională, din care doi ani și jumătate pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și doi ani și jumătate pentru formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”,

- tehnician ortoped („ortopædimekaniker“)

acest ciclu are o durată totală de doisprezece ani și jumătate, inclusiv trei ani și jumătate de formare profesională, din care un semestru pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și trei ani pentru formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”;

- cizmar ortoped („ortopædiskomager“)

acest ciclu are o durată totală de treisprezece ani și jumătate, inclusiv patru ani și jumătate de formare profesională, dintre care doi ani pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și doi ani și jumătate pentru formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”.

în Germania

- optician („Augenoptiker“),
- tehnician dentar („Zahntechniker“),
- pansamente („Bandagist“),
- tehnician în proteze auditive („Hoergeraete-Akustiker“),
- tehnician ortoped („Orthopaediemechaniker“),
- cizmar ortoped („Orthopaedieschuhmacher“).

în Luxemburg

- optician („opticien“),
- tehnician dentar („mécanicien dentaire“),
- tehnician în proteze auditive („audioprothésiste“),
- tehnician ortoped/bandagist („mécanicien orthopédiste/bandagiste“),
- cizmar ortoped („orthopédiste-cordonnier“),

aceste cicluri au o durată totală de paisprezece ani, inclusiv cel puțin cinci ani de formare efectuați într-un cadru organizat, parțial la locul de muncă și parțial în cadrul instituției de formare profesională, care se încheie cu un examen care trebuie trecut pentru a putea exercita orice activitate considerată ca fiind de artizanat, fie ca lucrător independent, fie ca salariat sau ca angajat cu un nivel comparabil de răspundere;

în Austria

- bandagist („Bandagist“),
- corsetier („Miederwarenerzeuger“)
- optician („Optiker“),

- cizmar ortoped („Orthopädienschuhmacher”),
- tehnician ortoped („Orthopädietechniker”),
- tehnician dentar („Zahntechniker”),
- grădinar („Gärtner”),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin paisprezece ani, din care o formare de cel puțin cinci ani într-un cadru de formare organizat divizat, pe de o parte, într-o perioadă de ucenicie de cel puțin trei ani, cuprinzând o formare parțial primită la locul de muncă și parțial asigurată de o instituție de învățământ profesional și, pe de altă parte, într-o perioadă de stagiu și de formare de cel puțin doi ani, care se încheie cu un examen de masterat care conferă dreptul de a exercita profesia, de a forma ucenici și de a utiliza titlul de „Meister”.

formările de maiștri artizani în domeniul agriculturii și al silviculturii, cum ar fi:

- maistru în agricultură („Meister in der Landwirtschaft”);
- maistru în activitatea gospodăriilor rurale („Meister in der landlichen Hauswirtschaft”);
- maistru în horticultură („Meister im Gartenbau”);
- maistru în cultura legumicolă („Meister im Feldgemusebau”);
- maistru în cultura fructelor și utilizarea fructelor („Meister im Obstbau und in der Obstverwertung”);
- maistru în viticultură și tehnici viticole („Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft”);
- maistru în industria produselor lactate („Meister in der Molkerei-und Kasewirtschaft”);
- maistru în creșterea cailor („Meister in der Pferdewirtschaft”);
- maistru în industria piscicolă („Meister in der Fischereiwirtschaft”);
- maistru în industria avicolă („Meister in der Geflugelwirtschaft”);
- maistru în apicultură („Meister in der Bienenwirtschaft”);
- maistru în industria forestieră („Meister in der Forstwirtschaft”);
- maistru în arboricultură forestieră („Meister in der Forstgarten-und Forstpfliegewirtschaft”);
- maistru în stocarea produselor agricole („Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung”),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin cincisprezece ani, din care o formare de cel puțin șase ani într-un cadru de formare organizat divizat, pe de o parte, într-o perioadă de ucenicie de cel puțin trei ani, cuprinzând o formare parțial primită la locul de muncă și parțial asigurată de o instituție de învățământ profesional și, pe de altă parte, într-o perioadă de stagiu de trei ani, care se încheie cu un examen de masterat care se raportează la profesie și care conferă dreptul de a forma ucenici și de a utiliza titlul de „Meister”;

în Polonia

- profesor în domeniul formării profesionale practice („Nauczyciel praktycznej nauki zawodu”),

care reprezintă o formare cu o durată de:

- (i) opt ani de formare de bază și cinci ani de formare profesională la nivel de liceu sau o formare echivalentă la nivel de liceu într-un domeniu relevant, urmată de o formare pedagogică cu o durată totală de cel puțin 150 de ore, de o formare în domeniul securității și igienei la locul de muncă și de doi ani de experiență profesională în profesia care urmează să fie predată sau
- (ii) opt ani de formare de bază și cinci ani de formare profesională la nivel de liceu și o diplomă care să ateste absolvirea unui ciclu de formare într-o instituție de învățământ superior pedagogic tehnic sau
- (iii) opt ani de formare de bază, între doi și trei ani de formare profesională de bază la nivel de liceu și cel puțin trei ani de experiență profesională, atestată printr-o o diplomă de masterat în respectiva profesie, urmată de o formare pedagogică cu o durată totală de cel puțin 150 de ore;

în Slovacia

- maestru în domeniul formării profesionale („majster odbornej výchovy”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, din care opt ani de formare de bază, patru ani de formare profesională [ciclu complet de formare profesională la nivel de liceu și/sau o perioadă de ucenicie în ciclul (similar) de formare profesională sau de ucenicie în cauză], o experiență profesională cu o durată totală de cel puțin trei ani în domeniul formării sau uceniciei urmate și studii suplimentare în pedagogie la facultatea de pedagogie sau la o universitate tehnică, sau un ciclu complet de învățământ liceal și o perioadă de ucenicie în ciclul (similar) de formare profesională sau de ucenicie în cauză, o experiență profesională cu o durată totală de cel puțin trei ani în domeniul formării sau uceniciei urmate și studii suplimentare în pedagogie la facultatea de pedagogie sau, până la 1 septembrie 2005, o formare specializată în domeniul pedagogiei specializate, asigurată în centre metodologice de formare a maistrilor în domeniul formării profesionale în școli specializate, fără studii pedagogice suplimentare.

3. *Domeniul maritim*

(a) Transportul maritim

Următoarele formări:

în Republica Cehă:

- matelot de punte („palubní asistent”),
- ofițer de cart de pasarelă („námořní poručík”),
- secund („první palubní důstojník”),
- căpitan („kapitán”),
- mecanic („strojný asistent”),
- ofițer mecanic de cart („strojný důstojník”),
- mecanic secund („druhý strojný důstojník”),
- mecanic șef („první strojný důstojník”),
- electrician („elektrotechnik”),
- electrician șef („elektrodůstojník”);

în Danemarca:

- căpitan de marină comercială („skibsfører”),
- secund („overstyrmand”),
- timonier, ofițer de cart („enestyrmand, vagthavende styrmand”),
- ofițer de cart („vagthavende styrmand”),
- mecanic de navă („maskinchef”),
- prim ofițer mecanic („1. maskinmester”),
- prim ofițer mecanic/mecanic-șef de cart („1. maskinmester/vagthavende maskinmester”).

în Germania:

- căpitan de vas mare de coastă („Kapitän AM”),
- căpitan de vas de coastă („Kapitän AK”),
- ofițer de cart pe vas mare de coastă („Nautischer Schiffsoffizier AMW”),
- ofițer de cart pe vas de coastă („Nautischer Schiffsoffizier AKW”),
- ofițer mecanic, gradul C („Schiffsbetriebstechniker CT - Leiter von Maschinenanlagen”),
- mecanic de vas, gradul C („Schiffsmaschinist CMa - Leiter von Maschinenanlagen»),
- inginer de vas, gradul C („Schiffsbetriebstechniker CTW”),
- mecanic de vas, gradul C – ofițer tehnician unic responsabil („Schiffsmaschinist CMaW - Technischer Alleinoffizier”);

în Italia:

- ofițer de cart („ufficiale di coperta”),
- ofițer mecanic („ufficiale di macchina”);

în Letonia:

- inginer electrician la bordul navelor („kuģu elektromehāniķis”),
- operator pentru aparate frigorifice („kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists”);

în Olanda:

- șef de cart pe vas de coastă (cu formare suplimentară) [„stuurman kleine handelsvaart” (met aanvulling)],
- inginer de motor cu diplomă („diploma motordrijver”),
- funcționar destinat serviciului de ajutor trafic maritim („VTS functionarist”),

care reprezintă o formare:

— în Republica Cehă:

- (i) pentru matelot de punte („palubní asistent”):

1. persoană în vârstă de cel puțin douăzeci de ani;
  2. (a) instituție de formare sau o școală maritimă – secția navigație, cele două cicluri trebuie să se încheie cu examenul „maturitní zkouska” și efectuarea unui serviciu pe mare autorizat, cu o durată de minimum șase luni, efectuat la bordul navelor în timpul studiilor, sau
    - (b) serviciu pe mare autorizat, cu o durată de minimum doi ani, ca matelot făcând parte dintr-o echipă de cart pe pasarelă cu misiunea de a acorda sprijin la bordul navei și o formare autorizată, conformă cu standardele de competență menționate la secțiunea A-II/1 din codul STCW (Convenția internațională privind standardele de pregătire a navigatorilor, brevetare/atestare și efectuare a serviciului de cart) asigurată de o instituție de formare sau de o școală maritimă dintr-un stat parte la Convenția STCW în cauză și absolvirea unui examen în fața unei comisii recunoscute de CTM (Comitetul privind transporturile maritime al Republicii Cehe);
- (ii) pentru ofițer de cart pe pasarelă („námořní poručík”):
1. serviciu pe mare autorizat în calitate de matelot de punte la bordul navelor cu o capacitate brută egală sau mai mare de 500, cu o durată de minimum șase luni pentru titularii de diplome acordate de instituții de formare sau de școli maritime sau de un an pentru titularii de diplome obținute în urma absolvirii unui ciclu de formare autorizat, dintre care cel puțin șase luni în calitate de matelot făcând parte dintr-o echipă de cart pe pasarelă;
  2. registru de formare la bordul navei pentru cadeți, completat și autorizat;
- (iii) pentru secund („první palubní důstojník”):
- brevet de ofițer de cart pe pasarelă pentru navele cu o capacitate brută egală sau mai mare de 500 și serviciu pe mare autorizat cu o durată de minimum doisprezece luni în această funcție.
- (iv) pentru căpitan („kapitán”):
- = brevet de căpitan pentru navele cu o capacitate brută de 500 - 3 000;
- = brevet de secund pentru navele cu o capacitate brută egală sau mai mare de 3 000, serviciu pe mare autorizat cu o durată de minimum șase luni în calitate de secund pe navele cu o capacitate brută egală sau mai mare de 500 și serviciu pe mare autorizat cu o durată de minimum șase luni în calitate de secund pe navele cu o capacitate brută egală sau mai mare de 3 000.
- (v) pentru mecanic („strojní asistent”):
1. persoană în vârstă de cel puțin douăzeci de ani;
  2. instituție de formare sau o școală maritimă – secția inginerie maritimă – autorizată, cu o durată de minimum șase luni efectuată la bordul navelor în timpul studiilor;
- (vi) pentru ofițer mecanic de cart („strojní důstojník”):
- serviciu pe mare aprobat, în calitate de mecanic, cu o durată de minimum șase luni în cazul titularului unei diplome eliberate de o instituție de formare sau de o școală maritimă;
- (vii) pentru mecanic secund („druhý strojní důstojník”):

serviciu pe mare aprobat, cu o durată de minimum doisprezece luni, în calitate de al treilea ofițer mecanic la bordul navelor, al căror aparat principal de propulsie are o putere egală sau mai mare de 750 kW;

(viii) pentru mecanic șef („první strojní důstojník”):

brevet corespunzător de mecanic secund pentru navele al căror aparat principal de propulsie are o putere egală sau mai mare de 3 000 kW și serviciu pe mare autorizat, cu o durată de minimum șase luni, efectuat în această funcție;

(ix) pentru electrician („elektrotechnik”):

1. persoană în vârstă de cel puțin optsprezece ani;
2. instituție de formare maritimă sau a altă instituție, facultatea de electrotehnică sau o școală tehnică de inginerie electrotehnică; toate ciclurile de formare trebuie să se încheie cu examenul „maturitni zkouska” și o experiență practică autorizată cu o durată de minimum doisprezece luni în domeniul electrotehnicii;

(x) pentru electrician șef („elektrodustojník”):

1. instituție de formare maritimă sau a altă instituție, facultatea de electrotehnică, altă instituție de formare sau o instituție de învățământ liceal în domeniul electrotehnicii; toate ciclurile de formare trebuie să se încheie cu examenul „maturitni zkouska” sau cu un examen de stat;
2. serviciu pe mare autorizat, în calitate de electrician, cu o durată de minimum doisprezece luni pentru titularii de diplome eliberate de instituții de formare sau de școlile maritime, ori de douăzeci și patru de luni pentru titularii de diplome eliberate de o instituție de învățământ liceal;

— în Danemarca, de 9 ani de școală primară, urmați de o perioadă de formare de bază și/sau de serviciu pe mare între cu o durată cuprinsă între șaptesprezece și treizeci și șase de luni, la care se adaugă:

- (i) pentru ofițerul de cart, un an de formare profesională specializată;
- (ii) pentru ceilalți, trei ani de formare profesională specializată;

— în Germania, cu o durată totală care poate varia între paisprezece și optsprezece ani, inclusiv un ciclu de trei ani de formare profesională fundamentală și un an de serviciu pe mare, urmate de unul sau doi ani de formare profesională specializată completată, după caz, de doi ani de practică profesională în navigație;

— în Letonia:

(i) pentru inginer electrician la bordul navelor („kuģu elektromehāniķis”):

1. persoană în vârstă de cel puțin optsprezece ani;
2. care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani și jumătate, dintre care cel puțin nouă ani de formare de bază și cel puțin trei ani de formare profesională. În afară de aceasta, este necesară efectuarea unui serviciu pe mare de cel puțin șase luni în calitate de electrician pe navă sau de asistent al inginerului electrician de la bordul navelor cu o putere mai mare de 750 kW. Formarea profesională se încheie cu un examen special organizat de autoritatea competentă, în conformitate cu programa de formare aprobată de Ministerul Transporturilor.

(ii) pentru operator pentru aparate frigorifice („kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists”):

1. persoană în vârstă de cel puțin optsprezece ani;
  2. care reprezintă o formare cu o durată de cel puțin treisprezece ani, cuprinzând cel puțin nouă ani de formare de bază și cel puțin trei ani de formare profesională. În afară de aceasta, este necesară efectuarea unui serviciu pe mare de cel puțin doisprezece luni în calitate de asistent al inginerului specializat în domeniul frigorific. Formarea profesională se încheie cu un examen special, organizat de autoritatea competentă, în conformitate cu programa de formare aprobată de Ministerul Transporturilor.
- în Italia, cu o durată totală de treisprezece ani, din care cel puțin cinci ani de formare profesională, care se încheie cu un examen și este completată, după caz, de un stagiu profesional;
  - în Țările de Jos:
    - (i) pentru șef de cart pe vas de coastă (cu formare suplimentară) [stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)] și pentru supraveghetor de motor cu diplomă („diploma motordrijver”), incluzând un ciclu de studii cu o durată de paisprezece ani, dintre care cel puțin doi ani într-o școală de formare profesională specializată, completat cu un stagiu de doisprezece luni;
    - (ii) pentru funcționar destinat serviciului de ajutor trafic maritim („VTS-functionarist”), cu o durată totală de cel puțin cincisprezece ani, incluzând cel puțin trei ani de formare profesională superioară („HBO”) sau de formare profesională liceală („MBO”), completată de cicluri de specializare la nivel național sau regional, fiecare incluzând cel puțin doisprezece săptămâni de pregătire teoretică și se încheie cu un examen

și care sunt recunoscute de Convenția internațională STCW (Convenția internațională din 1978 privind standardele de pregătire a navigatorilor, brevetare/atestare și efectuare a serviciului de cart).

(b) Pescuitul pe mare:

Următoarele formări:

în Germania:

- căpitan, pescuit în adâncime („Kapitaen BG/Fischerei”),
- căpitan, pescuit de coastă („Kapitaen BK/Fischerei”),
- ofițer de cart, vas de apă adâncă („Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei”),
- ofițer de cart, vas de coastă („Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei”).

în Țările de Jos:

- șef de cart/mecanic V („stuurman werktuigkundige V”),
- mecanic IV („werktuigkundige IV visvaart”),
- șef de cart IV („stuurman IV visvaart”),
- șef de cart/mecanic IV („stuurman werktuigkundige VI”),

care reprezintă o formare:

- în Germania, cu o durată totală cuprinsă între paisprezece și optsprezece ani, dintre care un ciclu de trei ani de formare profesională de bază și un an de serviciu pe mare, urmate de unul sau doi ani de formare profesională specializată completată, după caz, de doi ani de experiență în navigație;

- în Țările de Jos, care cuprinde un ciclu variind între treisprezece și cincisprezece ani, dintre care cel puțin doi ani sunt efectuați într-o instituție de formare profesională specializată, urmat de o perioadă de practică profesională de douăsprezece luni,

și este recunoscută de Convenția Torremolinos (Convenția internațională din 1977 privind securitatea navelor de pescuit).

4. Domeniul tehnic

Următoarele formări:

în Republica Cehă:

- tehnician autorizat, constructor autorizat („autorizovaný technik, autorizovaný stavitel”),

care reprezintă o formare profesională cu o durată de cel puțin nouă ani, dintre care patru ani de formare tehnică într-o instituție de învățământ liceal, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”, și cinci ani de experiență profesională, care se încheie cu un test de calificare profesională pentru a exercita activitățile profesionale selectate din domeniul construcțiilor [în conformitate cu Legea nr. 50/1976 Sb. (legea privind construcțiile) și legea nr. 360/1992 Sb];

- conductor de vehicul feroviar („fyzická osoba řídící drážní vozidlo”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și cel puțin patru ani de formare profesională într-o instituție de învățământ liceal, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”, urmat de examenul de stat privind propulsia vehiculelor;

- tehnician specializat în revizia șinelor („drážní revizní technik”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și cel puțin patru ani de formare profesională într-o instituție de învățământ liceal în domeniul mecanicii sau al electronicii, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”;

- instructor de școală auto („učitel autoškoly”),

persoană în vârstă de cel puțin douăzeci și patru de ani; care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și cel puțin patru ani de formare profesională într-o instituție de învățământ liceal în domeniul circulației sau al mecanicii, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”;

- tehnician de stat însărcinat cu revizia tehnică a automobilului („kontrolní technik STK”),

persoană în vârstă de cel puțin douăzeci și unu de ani; care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și cel puțin patru ani de formare profesională într-o instituție de învățământ liceal, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška” și urmată de cel puțin doi ani de practică tehnică. Persoana în cauză trebuie să dețină un permis de conducere, cazierul său judiciar să nu conțină mențiuni privind săvârșirea de fapte penale, persoana să fi urmat o formare specială de tehnician de stat cu o durată de cel puțin o sută douăzeci de ore și să absolve examenul final;

- mecanic responsabil cu controlul emisiilor vehiculelor („mechanik měření emisí”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și cel puțin patru ani de formare profesională într-o instituție de învățământ liceal, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”; în afară de aceasta, candidatul trebuie să urmeze cel puțin trei ani de practică tehnică și o formare

specială de mecanic responsabil cu controlul emisiilor vehiculelor, cu o durată de opt ore, și să absolve examenul final;

— căpitan de primă clasă („kapitán I. třídy”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin cincisprezece ani, dintre care opt ani de formare de bază și trei ani de formare profesională, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”, și urmată de un examen de obținere a unui certificat de aptitudine. Formarea profesională trebuie să fie urmată de patru ani de experiență profesională, care se încheie cu un examen;

— restaurator de monumente reprezentând lucrări artizanale („restaurátor památek, které jsou díly uměleckých řemesel”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de doisprezece ani, în cazul în care se urmează ciclul complet de formare tehnică la nivel de liceu în domeniul restaurării; sau studii cu o durată cuprinsă între zece și doisprezece ani într-un ciclu de formare într-un anumit domeniu, plus cinci ani de experiență profesională, în cazul în care se urmează ciclul complet de formare tehnică la nivel de liceu, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”, sau opt ani de experiență profesională, în cazul în care se urmează ciclul de formare tehnică la nivel de liceu, care se încheie cu un examen final;

— restaurator de opere de artă care nu sunt monumente și care sunt conservate în colecțiile muzeelor și galeriilor, precum și de alte obiecte cu valoare culturală („restaurátor děl výtvarných umění, která nejsou památkami a jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií, a ostatních předmětů kulturní hodnoty”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de doisprezece ani, plus cinci ani de experiență profesională, în cazul unui ciclu complet de formare tehnică la nivel de liceu urmat în domeniul restaurării și care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”;

— responsabil cu gestionarea deșeurilor („odpadový hospodář”)

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și cel puțin patru ani de formare profesională într-o instituție de învățământ liceal, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška” și minimum cinci ani de experiență în domeniul gestionării deșeurilor, dobândită în decursul ultimilor zece ani;

— tehnician șef de mine („technický vedoucí odstřelů”),

care reprezintă o formare cu o durată totală de cel puțin doisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare inițială și cel puțin patru ani de formare profesională într-o instituție de învățământ liceal, care se încheie cu examenul „maturitní zkouška”,

urmată de:

doi ani în calitate de artificier în subteran (pentru activitățile din subteran) și un an în calitate de artificier la suprafață (pentru activitățile la suprafață), inclusiv șase luni ca ajutor de artificier;

un ciclu de o sută de ore de formare teoretică și practică, urmat de un examen susținut în fața autorității locale competente din domeniul minelor;

experiență profesională de șase luni sau mai mult în domeniul organizării și executării exploziilor miniere de mare importanță;

un ciclu de treizeci și două de ore de formare teoretică și practică, urmat de un examen susținut în fața autorității cehe competente în domeniul minelor.

în Italia:

— geometru („geometra”),

— tehnician agricol („perito agrario”),

care reprezintă cicluri de studii tehnice liceale cu o durată totală de treisprezece ani, din care opt ani de învățământ obligatoriu, urmați de cinci ani de studii liceale, dintre care trei ani de studii profesionale, care se încheie cu un examen de bacalaureat tehnic și sunt urmate:

(i) în cazul geometrilor, fie de un stagiu practic de cel puțin doi ani într-un birou profesional, fie de cinci ani de experiență profesională;

(ii) în cazul tehnicienilor agricoli, de efectuarea unui stagiu practic de cel puțin doi ani, urmați de examenul de stat;

în Letonia:

— ajutor conductor de locomotivă [„vilces līdzekļa vadītāja (mașinista) palīgs”],

persoană în vârstă de cel puțin optsprezece ani; care reprezintă o formare cu o durată totală de doisprezece ani, dintre care cel puțin opt ani de formare de bază și cel puțin patru ani de formare profesională. Formarea profesională se încheie cu un examen special, organizat de angajator. Obținerea unui certificat de aptitudini eliberat de autoritatea competentă pentru cinci ani;

în Țările de Jos:

— executor judecătoresc („gerechtsdeurwaarder”),

— tehnician ortoprotezist („tandprotheticus”),

care reprezintă un ciclu de educație și formare profesională:

(i) în cazul executorului judecătoresc („gerechtsdeurwaarder”), cu o durată totală de cel puțin nouăsprezece ani, dintre care opt ani de învățământ obligatoriu, urmați de opt ani de ciclu de studii liceale, dintre care patru ani de studii tehnice, care se încheie cu un examen de stat, completate de trei ani de formare teoretică și practică axată pe exercitarea profesiei;

(ii) în cazul tehnicianului ortoprotezist („tandprotheticus”), cu o durată totală de cel puțin cincisprezece ani la cursuri de zi și trei ani la cursuri cu frecvență redusă, dintre care opt ani de învățământ primar, patru ani de învățământ liceal general și trei ani de formare profesională, incluzând o formare teoretică și practică ca tehnician dentar, completate printr-o formare de trei ani la cursuri cu frecvență redusă ca tehnician ortoprotezist, care se încheie cu un examen;

în Austria:

— pădurar („Förster”),

— consultant tehnic („Technisches Büro”),

— intermediar de forță de muncă („Überlassung von Arbeitskräften – Arbeitsleihe”),

— agent de plasare a forței de muncă („Arbeitsvermittlung”),

— consilier de investiții („Vermögensberater”),

— detectiv particular („Berufsdetektiv”),

— agent de securitate („Bewachungsgewerbe”),

— agent imobiliar („Immobilienmakler”),

- administrator de imobil („Immobilienverwalter“),
- promotor constructor, promotor imobiliar („Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer“),
- birou recuperări creanțe („Inkassobüro/Inkassoinstitut“),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin cincisprezece ani, dintre care opt ani de învățământ obligatoriu, urmați de cel puțin cinci ani de studii liceale tehnice sau comerciale, care se încheie printr-un examen tehnic sau comercial (nivel de maturitate), completate de cel puțin doi ani de educație și de formare la locul de muncă, care se încheie printr-un examen profesional;

- consilier în asigurări („Berater in Versicherungsangelegenheiten“),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cincisprezece ani, dintre care o formare de șase ani într-un cadru de formare organizată, divizată într-o perioadă de ucenicie de trei ani și o perioadă de practică și de formare de trei ani, care se încheie cu un examen;

- antreprenor proiectant („Planender Baumeister“),
- maistru tâmplar proiectant („Planender Zimmermeister“),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu durată totală de cel puțin optsprezece ani, dintre care o formare profesională de cel puțin nouă ani, împărțită în patru ani de studii tehnice liceale și cinci ani de practică și de formare profesională, care se încheie cu un examen profesional ce conferă dreptul de a exercita profesia și de a forma ucenici, în măsura în care această formare se referă la dreptul de a întocmi planuri, de a efectua calcule tehnice și de a supraveghea lucrările de construcții („privilegiul Maria-Tereza”);

- contabil comercial („Gewerblicher Buchhalter“), în temeiul Gewerbeordnung 1994 (Legea din 1994 privind comerțul, artizanatul și industria);
- contabil independent („Selbständiger Buchhalter“), în temeiul Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhänder 1999 (Legea din 1999 privind profesiile din domeniul contabilității publice);

în Polonia

- tehnician de administrare a reviziei tehnice de bază a automobilului încadrat într-un service de control tehnic („diagnosta przeprowadzający badania techniczne w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań“),

care reprezintă o formare de bază cu o durată de opt ani și o formare tehnică de cinci ani într-o instituție de învățământ liceal, în domeniul automobilelor, o formare de bază în domeniul controlului tehnic al automobilului (51 de ore) și absolvirea unui examen de calificare, precum și trei ani de practică într-un service de control tehnic sau într-un garaj;

- tehnician de administrare a reviziei tehnice a automobilului încadrat într-un service regional de control tehnic („diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdu w okręgowej stacji kontroli pojazdów“),

care reprezintă o formare de bază cu o durată de opt ani și o formare tehnică de cinci ani într-o instituție de învățământ liceal, în domeniul automobilelor, o formare de bază în domeniul controlului tehnic al automobilului (51 de ore) și absolvirea unui examen de calificare, precum și patru ani de practică într-un service de control tehnic sau într-un garaj;

- tehnician de administrare a reviziei tehnice a automobilului („diagnosta wykonujący badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów“)

care reprezintă:

- (i) o formare de bază cu o durată de opt ani și o formare tehnică de cinci ani într-o instituție de învățământ liceal, în domeniul automobilelor, precum și patru ani de practică atestată într-un service de control tehnic sau într-un garaj sau
- (ii) o formare de bază cu o durată de opt ani și o formare tehnică de cinci ani într-o instituție de învățământ liceal, într-un alt domeniu decât cel al automobilelor, precum și opt ani de practică atestată într-un service de control tehnic sau într-un garaj și o formare completă, cuprinzând o formare de bază și o formare specializată care să totalizeze 113 ore și să includă examene pentru fiecare nivel.

Durata în ore și conținutul general al cursurilor special din cadrul formării complete de tehnician sunt precizate în mod distinct în Regulamentul Ministerului Infrastructurilor din 28 noiembrie 2002 privind cerințele exacte aplicabile tehnicienilor (JO din 2002, nr. 208, articolul 1769).

— acar („dyżurny ruchu”),

care reprezintă o formare de bază cu o durată de opt ani și o formare profesională de patru ani într-o instituție de învățământ liceal cu specializare în domeniul transportului feroviar, precum și un ciclu de formare de patruzeci și cinci de zile care pregătește pentru exercitarea profesiei de acar și absolvirea examenului de calificare, sau care reprezintă o formare de bază cu o durată de opt ani și o formare profesională de cinci ani într-o instituție de învățământ liceal cu specializare în domeniul transportului feroviar, precum și un ciclu de formare de șaizeci și trei de zile necesar care pregătește pentru exercitarea profesiei de acar și absolvirea examenului de calificare.

5. *Cicluri de formare din Regatul Unite, acreditate ca „National Vocational Qualifications” sau ca „Scottish Vocational Qualifications”*

Formările pentru activitățile de:

- asistent veterinar autorizat („listed veterinary nurse”),
- inginer electrician de mină („mine electrical engineer”),
- inginer mecanic de mină („mine mechanical engineer”),
- terapeut dentar („dental therapist”),
- asistent de stomatologie („dental hygienist”),
- optician cu drept de a elibera rețete („dispensing optician”),
- sub-șef de mină („mine deputy”),
- administrator judiciar („insolvency practitioner”),
- conveyancer autorizat („licensed conveyancer”),
- ofițer de cart – vase comerciale și de pasageri – nelimitat („first mate - freight/passenger ships – unrestricted”),
- locotenent - vase comerciale și de pasageri – nelimitat („second mate - freight/passenger ships – unrestricted”),
- locotenent secund vase comerciale și de pasageri – nelimitat („third mate - freight/passenger ships – unrestricted”),
- ofițer de cart vase comerciale și de pasageri – nelimitat („deck officer - freight/passenger ships – unrestricted”),
- ofițer mecanic - vase comerciale și de pasageri – zonă comercială nelimitată („engineer officer — freight/passenger ships — unlimited trading area”),

- tehnician calificat în domeniul gestionării deșeurilor („certified technically competent person in waste management”),

care conduc la obținerea de calificări recunoscute ca „National Vocational Qualifications” (NVQ) sau recunoscute în Scoția ca „Scottish Vocational Qualifications”, care se situează la nivelurile 3 și 4 ale „National Framework of Vocational Qualifications” din Regatul Unit.

Nivelurile 3 și 4 se definesc după cum urmează:

- nivelul 3: calificare într-un spectru larg de activități de muncă efectuate într-o varietate de situații, multe dintre ele fiind complexe și nu de rutină. Se cere suficient de multă răspundere și autonomie, iar funcțiile exercitate la acest nivel includ deseori supravegherea sau încadrarea altor persoane,
- nivelul 4: calificare într-un spectru larg de activități de muncă tehnică sau specializată efectuate într-o varietate de situații și care implică un grad important de răspundere personală și de autonomie. Funcțiile exercitate la acest nivel includ deseori responsabilitatea pentru munca efectuată de alte persoane și alocarea resurselor.

ANEXA III

Lista formărilor reglementate, prevăzute la articolul 13 alineatul (2) paragraful al treilea

În Regatul Unit:

Formările reglementate care conduc la obținerea calificărilor recunoscute ca „National Vocational Qualifications” (NVQ) sau recunoscute în Scoția ca „Scottish Vocational Qualifications”, care se situează la nivelurile 3 și 4 ale „National Framework of Vocational Qualifications” din Regatul Unit.

Nivelurile 3 și 4 se definesc după cum urmează:

- nivelul 3: calificare într-un spectru larg de activități de muncă efectuate într-o varietate de situații, multe dintre ele fiind complexe și nu de rutină. Se cere suficient de multă răspundere și autonomie, iar funcțiile exercitate la acest nivel includ deseori supravegherea sau încadrarea altor persoane,
- nivelul 4: calificare într-un spectru larg de activități de muncă tehnică sau specializată efectuate într-o varietate de situații și care implică un grad important de răspundere personală și de autonomie. Funcțiile exercitate la acest nivel includ deseori responsabilitatea pentru munca efectuată de alte persoane și alocarea resurselor.

În Germania:

Următoarele formări reglementate:

- formările reglementate care pregătesc pentru profesiile de asistent tehnic [„technische(r) Assistent(in)"] și de asistent comercial [„kaufmännische(r) Assistent(in)"] și pentru profesiile sociale („soziale Berufe”), precum și pentru profesia de instructor logoped și de tehnică a respirației [„staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)"] cu diplomă de stat, cu o durată totală de cel puțin treisprezece ani, care presupun absolvirea cu succes a primului ciclu de formare liceală (mittlerer Bildungsabschluss) și care cuprind:
  - (i) fie cel puțin trei ani ⁽¹⁾ de formare profesională într-o școală specializată („Fachschule”), care se încheie cu un examen, completată eventual printr-un ciclu de specializare de unul sau doi ani, care se încheie cu un examen;

---

¹ Durata minimă de trei ani se poate reduce în cazul în care persoana în cauză deține calificarea necesară pentru a avea acces la universitate („Abitur”), și anume treisprezece ani de formare prealabilă, sau

- (ii) fie cel puțin doi ani și jumătate într-o școală specializată („Fachschule”), care se încheie cu un examen și completați printr-o practică profesională de cel puțin șase luni sau un stagiu profesional de cel puțin șase luni într-o instituție autorizată;
  - (iii) fie cel puțin doi ani într-o școală specializată („Fachschule”), care se încheie cu un examen, completați printr-o practică profesională de cel puțin un an sau un stagiu profesional de cel puțin un an într-o instituție autorizată;
- formările reglementate pentru tehnicieni [„Techniker(in)”, economiști de întreprindere [„Betriebswirt(in)”, creatori [„Gestalter(in)”] și asistenți familiali [„Familienpfleger(in)”] cu diplomă de stat [„staatlich geprüfte(r)”, cu o durată totală de cel puțin șaisprezece ani, care presupun absolvirea învățământului obligatoriu sau a unei formări echivalente (cu o durată de minimum nouă ani), precum și absolvirea cu succes a unei formări într-o școală profesională („Berufsschule”) de cel puțin trei ani, cuprinzând, la încheierea unei practici profesionale de cel puțin doi ani, o formare la cursuri de zi de cel puțin doi ani sau o formare la cursuri cu frecvență redusă cu aceeași durată;
  - formările reglementate și formările continue reglementate, cu o durată totală de cel puțin cincisprezece ani, care presupun, ca regulă generală, învățământului obligatoriu (cu o durată de minimum nouă ani) și o formare profesională (în general trei ani) care cuprind, ca regulă generală, o practică profesională de cel puțin doi ani (în general trei ani), precum și un examen în cadrul formării continue, pentru a cărui pregătire se asigură, ca regulă generală, un curs de formare, fie în paralel cu practica profesională (cel puțin o mie de ore), fie la cursuri de zi (cel puțin un an).

Comisiei și celorlalte state membre le este comunicată de către autoritățile germane o listă a ciclurilor de formare.

În Țările de Jos:

- formările reglementate cu o durată de minimum cincisprezece ani, care presupun absolvirea a opt ani de studii primare, urmate de patru ani de formare liceală generală medie („MAVO”), de formare profesională pregătitoare („VBO”) sau de formare liceală generală la un nivel superior, la care se adaugă trei sau patru ani de formare într-o instituție de învățământ liceal profesional („MBO”), care se încheie cu un examen;
- formările reglementate cu o durată de minimum șaisprezece ani, care presupun absolvirea a opt ani de studii primare, urmate de patru ani de formare liceală la un nivel cel puțin profesional pregătitor („VBO”) sau de formare liceală generală la nivel superior, la care se adaugă cel puțin patru ani de formare profesională în regim de ucenicie, cuprinzând o formare teoretică într-o instituție cel puțin o zi pe săptămână, iar restul săptămânii o formare practică într-un centru de formare practică sau în cadrul unei întreprinderi, care se încheie cu un examen de absolvire a nivelurilor doi și trei.

Comisiei și celorlalte state membre le este comunicată de către autoritățile Țărilor de Jos lista ciclurilor de formare prevăzute în prezenta anexă.

În Austria:

- formările asigurate în cadrul instituțiilor de învățământ profesional superior („Berufsbildende Höhere Schulen”) și instituțiile de învățământ superior în domeniul agriculturii și silviculturii („Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten”), inclusiv cele de tip special („einschließlich der Sonderformen”), a căror structură și nivel sunt stabilite prin acte cu putere de lege și acte administrative;

Aceste formări au o durată de cel puțin treisprezece ani și includ o formare profesională de cinci ani, care se încheie cu un examen final, a cărui absolvire constituie proba competenței profesionale.

---

calificarea necesară pentru a avea acces la „Fachhochschule” („Fachhochschulreife”), și anume doisprezece ani de formare prealabilă.

- formările asigurate în școlile pentru maiștri („Meisterschulen”), la cursurile pentru maiștri („Meisterklassen”), în școlile de formare a maiștrilor în sectorul industrial („Werkmeisterschulen”) sau în școlile de formare a artizanilor în domeniul construcțiilor („Bauhandwerkerschulen”), a căror structură și nivel sunt stabilite prin acte cu putere de lege și acte administrative;

Aceste formări au o durată totală de cel puțin treisprezece ani, cuprinzând nouă ani de învățământ obligatoriu, urmați fie de cel puțin trei ani de formare profesională într-o școală specializată, fie de cel puțin trei ani de formare în paralel în cadrul unei întreprinderi și al unei instituții de învățământ profesional („Berufsschule”), ambele încheindu-se cu un examen și completate prin absolvirea unei formări de cel puțin un an într-o școală pentru maiștri („Meisterschule”), la cursurile pentru maiștri („Meisterklassen”), într-o școală de formare a maiștrilor în sectorul industrial („Werkmeisterschulen”) sau într-o școală de formare a artizanilor în domeniul construcțiilor. În majoritatea cazurilor, durata totală a formării este de cel puțin cincisprezece ani, inclusiv perioade de experiență profesională care fie precedă ciclurile de formare în cadrul instituțiilor, fie sunt urmate de cursuri cu frecvență redusă (cel puțin 960 de ore).

Comisiei și celorlalte state membre le este comunicată de către autoritățile austriece lista ciclurilor de formare prevăzute în prezenta anexă.

ANEXA IV

Activități pe categorii de experiență profesională prevăzute la articolele 17, 18 și 19

Lista I

Grupe care intră sub incidența Directivei 64/427/CEE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 69/77/CEE, și a Directivelor 68/366/CEE și 82/489/CEE

1

Directiva 64/427/CEE

(Directiva de liberalizare: 64/429/CEE)

Nomenclatorul NICE (corespunzător grupelor principale ISIC 23-40)

Grupa 23 Producția de textile

- 232 Fabricarea și prelucrarea de materiale textile pe mașini pentru lână cardată
- 233 Fabricarea și prelucrarea materialelor textile pe mașini pentru bumbac
- 234 Fabricarea și prelucrarea materialelor textile pe mașini pentru mătase
- 235 Fabricarea și prelucrarea materialelor textile pe mașini pentru in și cânepă
- 236 Alte industrii de fibre textile (iută, fibre dure etc.), cordaje
- 237 Fabricarea de obiecte tricotate și croșetate
- 238 Finisaje textile
- 239 Alte industrii textile

Grupa 24 Producția de încălțăminte, alte articole de confecții și lenjerie de pat

- 241 Producția de încălțăminte (cu excepția celei din cauciuc sau lemn), cu ajutorul mașinilor
- 242 Încălțăminte lucrată manual și reparații
- 243 Fabricarea confecțiilor (cu excepția celor din blană)

244 Fabricarea de saltele și lenjerie de pat

245 Industriile pielăriei și blănurilor

Grupa 25 Producția de lemn și plută (cu excepția producției de mobilă din lemn)

251 Debitarea și prepararea industrială a lemnului

252 Fabricarea de produse de lemn semifinite

253 Producția de serie a materialelor de construcție din lemn, inclusiv pardoseli

254 Fabricarea de containere de lemn

255 Fabricarea altor articole din lemn (cu excepția mobilei)

259 Fabricarea de articole din pai, plută, împletituri din nuiete și trestie; fabricarea de perii

Grupa 26

260 Producția de mobilă din lemn

Grupa 27 Producția de hârtie și articole de hârtie

271 Fabricarea celulozei, hârtiei și cartonului

272 Prelucrarea hârtiei și cartonului și fabricarea de articole din celuloză

Grupa 28

280 Tipărire, editare și industrii conexe

Grupa 29 Industria pielăriei

291 Tăbăcării și ateliere de finisare a pieilor

292 Fabricarea de articole din piele

Fosta grupă 30 Industria cauciucului și a materialelor plastice, a fibrelor artificiale și a produselor amilacee

301 Prelucrarea cauciucului și a azbestului

302 Prelucrarea materialelor plastice

303 Fabricarea fibrelor artificiale

Fosta grupă 31 Industria chimică

311 Fabricarea materiilor chimice de bază și prelucrarea lor

312 Fabricarea specializată a produselor chimice, în special pentru utilizare în industrie și agricultură (inclusiv fabricarea pentru uz industrial a grăsimilor și uleiurilor vegetale sau animale din grupa ISIC 312)

313 Fabricarea specializată de produse chimice, în special pentru uz gospodăresc sau administrativ (exclusiv fabricarea de produse medicinale și farmaceutice (fosta grupă ISIC 319))

Grupa 32

320 Industria petrolieră

Grupa principală 33 Fabricarea produselor minerale nemetalice

331 Fabricarea de articole din argilă structurală

332 Fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă

333 Fabricarea de produse din ceramică, inclusiv articole refractare

334 Fabricarea cimentului, varului și gipsului

335 Fabricarea materialelor structurale din beton, ciment și gips

339 Prelucrarea pietrei și fabricarea altor produse minerale nemetalice

Grupa 34 Fabricarea și tratarea primară a metalelor feroase și neferoase

341 Industria siderurgică (așa cum este definită în Tratatul CECA, inclusiv uzinele de cocsificare integrate în combinate siderurgice)

342 Fabricarea de țevi de oțel

343 Trefilarea sârmei, trefilarea la rece, laminare la rece a benzilor, profilare la rece

344 Fabricarea și tratamentele primare ale metalelor neferoase

345 Topitorii de metale feroase și neferoase

Grupa 35 Producția de produse metalice (cu excepția mașinilor și echipamentelor de transport)

351 Forjare, matrițare și presare

352 Tratamente secundare și tratamente de suprafață

353 Structuri metalice

354 Fabricarea de cazane și produse industriale tubulare

355 Fabricarea de unelte și articole finite din metal (cu excepția echipamentelor electrice)

359 Activități auxiliare în construcția de mașini

Grupa 36 Producția de mașini, altele decât cele electrice

361 Fabricarea de mașini agricole și tractoare

362 Fabricarea de echipament de birotică

363 Fabricarea de mașini-unelte de prelucrare a metalelor și de elemente și piese pentru acestea și pentru alte utilaje de forță

364 Fabricarea de mașini pentru textile și accesorii, fabricarea de mașini de cusut

365 Fabricarea de mașini și echipamente pentru industria alimentară și a băuturilor și pentru industria chimică și industrii conexe

366 Fabricarea de instalații și echipamente pentru minerit, topitorii și oțelării și pentru industria construcțiilor; fabricarea de echipament cu acționare mecanică

367 Fabricarea de echipamente de transmisie

368 Fabricarea de mașini pentru alte scopuri industriale specifice

369 Fabricarea de alte mașini și echipamente ne-electrice

Grupa 37 Electrotehnică

371 Fabricarea de fire și cabluri electrice

372 Fabricarea de motoare, generatoare, transformatoare, schimbătoare și alte echipamente similare pentru furnizarea energiei electrice

373 Fabricarea de echipamente electrice pentru uz comercial direct

374 Fabricarea de echipamente de telecomunicații, contoare, alte aparate de măsură și echipamente electro-medicale

375 Fabricarea de echipamente electronice, receptoare radio și TV, echipament audio

376 Fabricarea de aparate electrice de uz casnic

377 Fabricarea de lămpi și echipamente de iluminat

378 Fabricarea de baterii și acumulatori

379 Reparații, asamblare și instalarea specializată a echipamentelor electrice

Fosta grupă 38 Fabricarea de echipamente de transport

383 Fabricarea de autovehicule și piese pentru acestea

384 Reparații la autovehicule, motociclete și biciclete

385 Fabricarea de motociclete, biciclete și piese pentru acestea

389 Fabricarea de echipamente de transport care nu sunt clasificate în alt loc

Grupa 39 Diverse industrii de prelucrare

391 Fabricarea de aparate de precizie și de instrumente de măsură și control

392 Fabricarea de instrumente și echipamente medicale-chirurgicale și de aparate ortopedice (cu excepția încălțămintei ortopedice)

393 Fabricarea de echipament fotografic și optic

394 Fabricarea și repararea ceasurilor

395 Fabricarea bijuteriilor și prelucrarea metalelor prețioase

396 Fabricarea și repararea instrumentelor muzicale

397 Fabricarea de jocuri, jucării și articole de sport

399 Alte industrii manufacturiere

Grupa 40 Construcții

400 Construcții (nespecializate); demolări

401 Construcția de clădiri (locuințe sau altele)

402 Construcții civile; construcția de drumuri, poduri, căi ferate, etc.

403 Lucrări de instalații

404 Decorare și finisare

2

Directiva 68/366/CEE

(Directiva de liberalizare 68/365/CEE)

Nomenclatorul NICE

Grupa 20 A 200 Industriile producătoare de grăsimi și uleiuri animale și vegetale

20 B Industriile alimentare (cu excepția industriei băuturilor)

201 Tăierea, prepararea și păstrarea cărnii

202 Industria laptelui și a produselor lactate

203 Conservarea și păstrarea legumelor și fructelor

204 Conservarea și păstrarea peștelui și a altor produse piscicole

205 Fabricarea produselor de morărit

206 Fabricarea produselor de panificație, inclusiv pesmeți și biscuiți

207 Industria zahărului

208 Fabricarea dulciurilor din cacao, ciocolată și zahăr

209 Fabricarea de produse alimentare diverse

Grupa 21 Industria băuturilor

211 Producerea alcoolului etilic prin fermentare, producerea drojdiei și băuturilor spirtoase

212 Producerea vinului și a altor băuturi alcoolice nemaltificate

213 Fabricarea berii și malțificare

214 Industria băuturilor răcoritoare și a apei carbogazoase

Fosta 30 Fabricarea produselor de cauciuc, materialelor plastice, a fibrelor sintetice și a produselor cu amidon

304 Fabricarea produselor cu amidon

3

Directiva 82/489/CEE

Nomenclatorul ISIC

Fosta 855 Saloane de frumusețe (cu excepția serviciilor de pedichiură și a școlilor profesionale de cosmetică și coafură)

Lista II

Grupe care intră sub incidența Directivelor 75/368/CEE, 75/369/CEE și 82/470/CEE

1

66

Directiva 75/368/CEE [activități prevăzute la articolul 5 alineatul (1)]

Nomenclatorul ISIC

Fosta 04 Pescuit

043 Pescuit în apele interioare

Fosta 38 Fabricarea echipamentelor de transport

381 Construcții și reparații de nave

382 Fabricarea echipamentelor de cale ferată

386 Fabricarea avioanelor (inclusiv echipament spațial)

Fosta 71 Activități legate de transport și alte activități decât transportul care se încadrează în următoarele grupe:

Fosta 711 Servicii de vagon de dormit și vagon-restaurant; întreținerea materialului rulant în ateliere de reparații; curățarea vagoanelor

Fosta 712 Întreținerea vehiculelor pentru transportul urban, suburban și interurban de călători

Fosta 713 Întreținerea vehiculelor pentru alte tipuri de transport de călători (automobile, autocare, taxiuri)

Fosta 714 Operarea și întreținerea serviciilor auxiliare de transport rutier (drumuri, tunele și poduri cu taxă, depozite de mărfuri, parcări, depouri de autobuze și tramvaie)

Fosta 716 Activități legate de transportul pe apele interioare (operarea și întreținerea căilor navigabile, a porturilor și a altor instalații pentru transportul pe apele interioare: servicii de remorcare și pilotaj în porturi, amplasarea balizelor, încărcarea și descărcarea navelor și alte activități similare, cum ar fi operațiunile de salvare a navelor, remorcarea și întreținerea hangarelor pentru ambarcațiuni)

73 Comunicații: servicii poștale și de telecomunicații

Fosta 85 Servicii personale

854 Spălătorii și servicii de spălătorie, curățare uscată și vopsire

Fosta 856 Ateliere fotografice: fotografie portretistică și comercială, cu excepția fotoreporterilor

Fosta 859 Servicii personale care nu sunt încadrate în altă parte (întreținerea și curățenia clădirilor, sau numai cazare)

2

Directiva 75/369/CEE (articolul 6: în cazul care activitatea este considerată a fi de natură industrială sau artizanală)

Nomenclatorul ISIC

Următoarele activități itinerante:

(a) cumpărarea și vânzarea de mărfuri:

- de către agenți comerciali itineranți, vânzători și negustori ambulante (fosta grupă ISIC 612);
  - în piețe acoperite, în alte condiții decât de pe instalații fixe permanente, și în piețe în aer liber;
- (b) activități reglementate de măsurile tranzitorii adoptate deja care exclud în mod expres sau nu menționează desfășurarea unor astfel de activități în mod itinerant.

3

Directiva 82/470/CEE [articolul 6 alineatul (3)]

Grupele 718 și 720 din Nomenclatorul ISIC

Activitățile includ în special:

- organizarea, prezentarea și vânzarea, în mod direct sau pe bază de comision, a unor elemente individuale sau coordonate (transport, masă, cazare, excursii etc.) pentru o călătorie sau un sejur, indiferent de scopul călătoriei [articolul 2 punctul B litera (a)],
- desfășurarea unor activități de intermediere între antreprenori pentru diverse moduri de transport și persoanele care expediază sau primesc mărfuri, precum și efectuarea unor diverse operațiuni conexe:
  - (aa) încheierea unor contracte cu furnizorii din domeniul transportului, în numele titularilor;
  - (bb) alegerea modului de transport, a firmei și a rutei considerate cea mai profitabilă pentru titular;
  - (cc) rezolvarea aspectelor tehnice ale operațiunii de transport (de exemplu ambalaje pentru transport); prin realizarea unor operații auxiliare transportului (de exemplu asigurarea rezervelor de gheață pentru vagoanele frigorifice);
  - (dd) rezolvarea formalităților legate de transport, cum ar fi redactarea scrisorilor de trăsură; prin gruparea și dispersarea expedițiilor
  - (ee) coordonarea diverselor etape ale transportului, prin asigurarea tranzitului, re-expedierea, transbordarea și alte operații terminale
  - (ff) stabilirea costului, a căraușilor, precum și a mijloacelor de transport pentru persoane care expediază sau primesc marfă:
    - evaluarea costurilor de transport și verificarea deconturilor detaliate,
    - întreprinderea unor demersuri temporare sau permanente în numele și din partea unui armator sau transportator maritim (pe lângă autoritățile portuare, furnizorii maritimi, etc.).

[Activitățile enumerate la articolul 2 punctul A literele (a), (b) și (d)].

Lista III

Directivile 64/222/CEE, 68/364/CEE, 68/368/CEE, 75/368/CEE, 75/369/CEE, 70/523/CEE și 82/470/CEE

1

Directiva 64/222/CEE

(Directivile de liberalizare 64/223/CEE și 64/224/CEE)

1. Activități nesalariate care țin de comerțul *en gros*, cu excepția celui cu medicamente și produse farmaceutice, a celui cu produse toxice și agenți patogeni și a celui cu cărbune (fosta grupă 611).
2. Activități profesionale ale unui intermediar, care este împuternicit și are instrucțiuni de la una sau mai multe persoane să negocieze sau să efectueze tranzacții comerciale în numele și din partea respectivelor persoane.
3. Activități profesionale ale unui intermediar care, deși nu are instrucțiuni permanente în acest sens, pune în contact persoane care doresc să contracteze direct între ele sau le pregătește tranzacțiile comerciale sau ajută la încheierea acestora.
4. Activități profesionale ale unui intermediar care încheie tranzacții comerciale în nume propriu sau în numele altora.
5. Activități profesionale ale unui intermediar care realizează în numele altora vânzări *en gros* pe bază de licitație.
6. Activități profesionale ale unui intermediar care merge din ușă în ușă căutând comenzi.
7. Prestarea de servicii, cu titlu profesional, de către un intermediar salariat de una sau mai multe întreprinderi comerciale, industriale sau meșteșugărești.

2

Directiva de liberalizare 68/363/CEE

ISIC fosta grupă 612 Comerțul cu amănuntul

Activități excluse:

- 012 Închirieri de mașini agricole
- 640 Imobiliare, închirierea de proprietăți
- 713 Închirierea de automobile, trăsuri și cai
- 718 Închirierea de vagoane de cale ferată
- 839 Închirierea de mașini pentru întreprinderi comerciale
- 841 Rezervarea de bilete la cinema și închirierea de filme cinematografice
- 842 Rezervarea de bilete la teatru și închirierea de echipament teatral
- 843 Închirierea de ambarcațiuni, biciclete, automate de jocuri de îndemânare și de noroc
- 853 Închirierea de camere mobilate
- 854 Închirierea de lenjerie
- 859 Închirierea de îmbrăcăminte

3

Directiva 68/368/CEE

(Directiva de liberalizare 68/367/CEE)

Nomenclatorul ISIC

ISIC fosta grupă 85:

1. Restaurante, cafenele, taverne și alte localuri de alimentație publică (grupa ISIC 852)
2. Hoteluri, pensiuni, tabere și alte locuri de cazare (grupa ISIC 853)

4

Directiva 75/368/CEE (articolul 7)

Toate activitățile enumerate în anexa la Directiva 75/368/CEE, cu excepția celor menționate la articolul 5 alineatul (1) al directivei respective (lista II punctul 1 din prezenta anexă)

Nomenclatorul ISIC

Fosta grupă 62 Bănci și alte instituții financiare

Fosta grupă 620 Societăți de cumpărare a brevetelor și de licențiere

Fosta grupă 71 Transport

Fosta grupă 713 Transportul rutier de călători, cu excepția transportului cu vehicule motorizate

Fosta grupă 719 Transportul hidrocarburilor lichide și a altor produse chimice lichide prin conducte

Fosta grupă 82 Servicii comunitare

827 Biblioteci, muzee, grădini botanice și zoologice

Fosta grupă 84 Servicii de recreere

843 Servicii de recreere care nu sunt clasificate în altă parte:

- activități sportive (terenuri de sport, organizarea unor evenimente sportive, etc) cu excepția activităților instructorilor sportivi
- jocuri (herghelii cu cai de curse, terenuri pentru jocuri, hipodromuri)
- alte activități de recreere (circuri, parcuri de distracții și alte activități distractive)

Fosta grupă 85 Servicii personale

Fosta grupă 851 Servicii gospodărești

Fosta grupă 855 Saloane de frumusețe și serviciile de manichiură, cu excepția serviciilor de pedichiură și ale școlilor profesionale de cosmetică și coafură

Fosta grupă 859 Servicii personale care nu sunt clasificate în altă parte, cu excepția maseurilor sportivi și sanitari și a ghizilor montani, împărțite în următoarele grupe:

- dezinfectie și dezinsecție,
- închirierea de haine și spații de depozitare,
- agenții matrimoniale și servicii similare,
- astrologie, ghicit și alte activități asemănătoare,
- pompe funebre și întreținerea cimitirelor,

- curieri și ghizi-interpreți.

5

Directiva 75/369/CEE (articolul 5)

Următoarele activități itinerante:

- (a) cumpărarea și vânzarea de mărfuri:
  - de către agenți comerciali itineranți, vânzători și negustori ambulanti (fosta grupă 612 ISIC);
  - în piețe acoperite, în alte moduri decât de pe instalații fixe permanente, și în piețe în aer liber;
- (b) activități reglementate de măsurile tranzitorii deja adoptate care exclud în mod expres sau nu menționează desfășurarea unor astfel de activități itinerante.

6

Directiva 70/523/CEE

Activitățile persoanelor care desfășoară activități independente în domeniul comerțului *en gros* cu cărbuni și activitățile intermediarilor din domeniul comerțului cu cărbuni (fosta grupă 6112, Nomenclatorul ISIC)

7

Directiva 82/470/CEE [articolul 6 alineatul (2)]

[Activități enumerate la articolul 2 punctul A literele (c) și (e), punctul B litera (b), punctele C și D]

Aceste activități includ:

- închirierea de vagoane de cale ferată pentru transportul de persoane și de mărfuri;
- activități de intermediere în vânzarea, cumpărarea sau închirierea navelor;
- pregătirea, negocierea și încheierea de contracte pentru transportul emigranților;
- primirea tuturor obiectelor și mărfurilor depozitate, în numele depozitarului, fie că se află sau nu sub control vamal, în antrepozite, depozite generale, depozite de mobilă, depozite frigorifice, silozuri, etc.;
- emiterea unei chitanțe pentru depozitar cu privire la obiectele sau mărfurile depozitate;
- asigurarea de spații, hrană și locuri de vânzare pentru animale vii în așteptarea vânzării sau în tranzit de la sau spre piață;
- efectuarea inspecției sau evaluării tehnice pentru autovehicule;
- măsurarea, cântărirea și calibrarea mărfurilor.

[PLEASE INSERT ANNEXES]

ANEXA VII

Documente și certificate necesare în conformitate cu articolul 50 alineatul (1)

1. *Documente*

- (a) Proba naționalității persoanei în cauză.
- (b) Copie după atestatele de competență profesională sau după titlul de formare care asigură accesul la profesia în cauză și, după caz, atestarea experienței profesionale a persoanei în cauză.

Autoritățile competente ale statului membru gazdă pot invita solicitantul să furnizeze informații privind formarea sa astfel încât să poată stabili o eventuală diferență semnificativă de formarea națională necesară, precum cele menționate la articolul 14. În cazul în care solicitantul nu este în măsură să furnizeze respectivele informații, autoritatea competentă a statului membru gazdă se adresează punctului de contact, autorității competente sau oricărui alt organism competent al statului membru de origine.

- (c) În cazurile prevăzute la articolul 16, o atestare privind natura și durata activității, eliberată de autoritatea sau organismul competent al statului membru de origine sau al statului membru de proveniență.
- (d) Autoritatea competentă a statului membru gazdă, care condiționează accesul la o profesie reglementată de prezentarea unor probe privind caracterul onorabil, moral sau absența unei situații de faliment sau care suspendă sau interzic exercitarea unei profesii în caz de eroare profesională gravă sau de infracțiune penală, acceptă ca probă suficientă pentru resortisanții statelor membre care doresc să exercite respectiva profesie pe teritoriul său, prezentarea unor documente eliberate de autoritățile competente ale statului membru de origine sau de proveniență, din care rezultă că respectivele cerințe sunt îndeplinite. Autoritățile în cauză trebuie să trimită documentele solicitate în termen de două luni.

În cazul în care nu sunt eliberate de autoritățile competente ale statului membru de origine sau de proveniență, documentele menționate la primul paragraf se înlocuiesc cu o declarație sub jurământ – sau, în statele membre în care nu există un astfel de jurământ, de o declarație solemnă – făcută de persoana în cauză în fața unei autorități judiciare sau administrative competente sau, după caz, în fața unui notar sau a unui organism profesional calificat al statului membru de origine sau de proveniență, care eliberează un certificat ce atestă respectivul jurământ sau respectiva declarație solemnă.

- (e) În cazul în care un stat membru gazdă le solicită resortisanților, pentru a avea acces la o profesie reglementată, un document privind sănătatea fizică sau psihică a solicitantului, respectivul stat membru acceptă ca probă suficientă prezentarea documentului solicitat în statul membru de origine. În cazul în care statul membru de origine nu solicită un astfel de document, statul membru gazdă acceptă un certificat eliberat de o autoritate competentă a respectivului stat. În acest caz, autoritățile competente ale statului membru de origine trebuie să trimită documentul solicitat în termen de două luni.
- (f) În cazul în care un stat membru gazdă le solicită resortisanților, pentru a avea acces la profesia reglementată:
  - o probă a situației financiare a solicitantului,
  - proba că solicitantul este asigurat împotriva riscurilor pecuniare care decurg din răspunderea profesională în conformitate cu dispozițiile legale și de reglementare în vigoare în statul membru gazdă în ceea ce privește termenii și sfera acoperirii,

respectivul stat membru acceptă ca probă suficientă un certificat în acest sens, eliberat de băncile și societățile de asigurare dintr-un alt stat membru.

2. *Certificate*

Pentru a facilita punerea în aplicare a titlului III capitolul III din prezenta directivă, statele membre pot prevedea ca beneficiarii care îndeplinesc condițiile de formare necesare să prezinte, împreună cu titlurile lor de calificare, un certificat eliberat de autoritățile competente ale statului membru de origine care atestă că titlurile sunt cele prevăzute de prezenta directivă.